

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

A szervezetet nyilvántartó bíróság megnevezése:

01 Fővárosi Törvényszék

Beküldő adatai (akinek az ügyfélkapuján keresztül a kérelem beküldésre kerül)

	Előtag	Családi név	Első utónév	További utónevek
Viselt név:		Németné Rák	Judit	
Születési név:		Rák	Judit	
Anyja neve:		Szendrői	Zsuzsanna	
Születési ország neve:	Magyarország			
Születési település neve:	Budapest			
Születési ideje:	1 9 7 4 — 0 8 — 2 6			

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység főbb adatainak megjelenítése

(Elektronikus kitöltés esetén másolt - nem írható - mezők.)

Neve:	Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány			
Nyilvántartási szám:	0 1 — 0 1 — 0 0 0 7 5 2 6	Tárgyév:	2 0 1 6	

Ny.v.:1.0 A nyomtatvány papír alapon nem küldhető be!

Nyomtatva: 2017.05.30 11.09.06

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

A szervezetet nyilvántartó bíróság megnevezése:

01 Fővárosi Törvényszék

Tárgyév:

2 0 1 6

Válassza ki, hogy a beszámoló (és közhasznúsági melléklet) az alábbiak közül melyikre vonatkozik!

a. Szervezet

b. Jogi személy szervezeti egység (származtatott jogi személy)

Szervezet neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Szervezet székhelye:

Irányítószám: 1 1 2 2

Település: Budapest

Közterület neve: Határőr

Közterület jellege: utca

Házszám: 35

Lépcsőház:

Emelet:

Ajtó:

Jogi személy szervezeti egység neve:

Jogi személy szervezeti egység székhelye:

Irányítószám:

Település:

Közterület neve:

Közterület jellege:

Házszám:

Lépcsőház:

Emelet:

Ajtó:

Nyilvántartási szám:

(Jogi személy szervezeti egység esetében: "Anyaszervezet")

01-01-0007526

Bejegyző határozat száma:

(Jogi személy szervezeti egység esetében:
Jogi személlyé nyilvánító határozat száma)

00.Pk.60481/1999/13

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

18237010-2-43

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység
képviselőjének neve:

dr. Schmidt Mária

Képviselő aláírása:

Keltezés:

Budapest

2 0 1 7 - 0 5 - 3 0

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Az egyszerűsített éves beszámoló mérlege

(Adatok ezer forintban.)

	Előző év	Előző év helyesbítése	Tárgyév
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)			
A. Befektetett eszközök	2 419 341		2 427 034
I. Immateriális javak	9 877		23 244
II. Tárgyi eszközök	2 409 464		2 403 790
III. Befektetett pénzügyi eszközök	0		0
B. Forgóeszközök	1 117 287		3 501 080
I. Készletek	80 280		75 816
II. Követelések	140 776		991 678
III. Értékpapírok	0		0
IV. Pénzeszközök	896 231		2 433 586
C. Aktív időbeli elhatárolások	1 024		567
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	3 537 652		5 928 681
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)			
D. Saját tőke	369 167		434 847
I. Induló tőke/jegyzett tőke	117 000		117 000
II. Tőkeváltozás/eredmény	98 844		252 167
III. Lekötött tartalék	0		0
IV. Értékelési tartalék	0		0
V. Tárgyévi eredmény alaptevékenységből (közhasznú tevékenységből)	142 982		68 034
VI. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből	10 341		-2 354
E. Céltartalékok	0		0
F. Kötelezettségek	184 249		1 005 880
I. Hátrasorolt kötelezettségek	0		0
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	96 250		96 250
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	87 999		909 630
G. Passzív időbeli elhatárolások	2 984 236		4 487 954
FORRÁSOK ÖSSZESEN	3 537 652		5 928 681

Ny.v.:1.0 A nyomtatvány papír alapon nem küldhető be!

Nyomtatva: 2017.05.30 11.09.06

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása

(Adatok ezer forintban.)

	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév
1. Értékesítés nettó árbevétele	422 245		455 348	20 510		20 508	442 755		475 856
2. Aktivált saját teljesítmények értéke	-1 130		-886	7 298		11 754	6 168		10 868
3. Egyéb bevételek	1 332 394		11 135 962	1 174		3 205	1 333 568		11 139 167
ebből:									
- tagdíj, alapítótól kapott befizetés									
- támogatások	1 330 201		11 132 659	1 174		3 205	1 331 375		11 135 864
4. Pénzügyi műveletek bevételei	15		1				15		1
A. Összes bevétel (1+-2+3+4)	1 753 524		11 590 425	28 982		35 467	1 782 506		11 625 892
ebből: közhasznú tevékenység bevételei	1 753 524		11 590 425				1 753 524		11 590 425
5. Anyagjellegű ráfordítások	759 153		5 592 575	18 456		21 890	777 609		5 614 465
6. Személyi jellegű ráfordítások	597 012		1 063 063	185		15 435	597 197		1 078 498
ebből: vezető tisztségviselők juttatásai	50 414		51 653				50 414		51 653
7. Értékcsökkenési leírás	89 288		95 381				89 288		95 381
8. Egyéb ráfordítások	165 064		4 771 351			496	165 064		4 771 847
9. Pénzügyi műveletek ráfordításai	25		21				25		21
B. Összes ráfordítás (5+6+7+8+9)	1 610 542		11 522 391	18 641		37 821	1 629 183		11 560 212
ebből: közhasznú tevékenység ráfordításai	1 610 542		11 522 391				1 610 542		11 522 391
C. Adózás előtti eredmény (A-B)	142 982		68 034	10 341		-2 354	153 323		65 680
10. Adófizetési kötelezettség									
D. Tárgyévi eredmény (C-10)	142 982		68 034	10 341		-2 354	153 323		65 680

Ny.v.:1.0 A nyomtatvány papír alapon nem küldhető be!

Nyomtatva: 2017.05.30 11.09.06

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása 2.

(Adatok ezer forintban.)

	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév
Tájékoztató adatok									
A. Központi költségvetési támogatás	1 247 316		11 042 723				1 247 316		11 042 723
B. Helyi önkormányzati költségvetési támogatás	1 200		1 200				1 200		1 200
C. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás									
D. Normatív támogatás									
E. A személyi jövedelamadó meghatározott részének adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján kiutalt összeg	267		204				267		204
F. Közszolgáltatási bevétel									

Könyvvizsgálói záradék

Az adatok könyvvizsgálattal alá vannak támasztva.

Igen

Nem

Ny.v.:1.0 A nyomtatvány papír alapon nem küldhető be!

Nyomtatva: 2017.05.30 11.09.06

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete

PK-242

2016. év

1. Szervezet / Jogi személy szervezeti egység azonosító adatai

1.1 Név: Szervezet

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

1.2 Székhely: Szervezet

Irányítószám: 1122 Település: Budapest
Közterület neve: Határőr Közterület jellege: utca
Házszám: 35 Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.1 Név: Jogi személy szervezeti egység

1.2 Székhely: Jogi személy szervezeti egység

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Bejegyző / Jogi személlyé nyilvánító határozat száma:

00-Pk-60481/1999/13

1.4 Nyilvántartási szám: ("Anyaszervezet")

01-01-0007526

1.5 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

18237010-2-43

1.6 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

dr. Schmidt Mária

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

A Közalapítvány által elsődlegesen végzett közfeladat a kulturális örökség védelme, elemeinek megőrzése, fenntartható használatuknak elősegítése és támogatása, mely feladatot az általa üzemeltetett Terror Háza Múzeumon keresztül valósítja meg. További céljainak megvalósítása érdekében működteti a XX. Század Intézetet, a XXI. Század Intézetet, a Habsburg Történelmi Intézetet, valamint a Kommunizmuskutató Intézetet. A Közalapítvány a tulajdonában, illetve a birtokában lévő kulturális javakat tudományos, örökségvédelmi, oktatási és ismeretátadási céllal gyűjti, megőrzi, feldolgozza, kutatja és kiállítja, továbbá egyéb formákban közzé teszi. A Közalapítvány tevékenységével biztosítja a társadalom számára a kulturális javakhoz való hozzáférést és így a közművelődést, továbbá elősegíti a természeti, társadalmi, művészeti, kulturális és tudományos összefüggések kutatását, megértését, nyomon követi azok jelenkori változásait és folytonos művelődésre ösztönöz.

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése: közművelődés

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely: 1997. évi CXL. törvény

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja: magyar és külföldi intézmények és magánszemélyek

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma: 500000

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

A Terror Háza Múzeum állandó kiállításának látogatószámának növekedése
"Egy akaraton" című időszaki kiállítás
1956-os emlékévi lebonyolítása
I. világháborús centenáriumi ünnepségsorozata

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete

PK-242

2016. év

1. Szervezet / Jogi személy szervezeti egység azonosító adatai

1.1 Név: Szervezet

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

1.2 Székhely: Szervezet

Írányítószám: 1122 Település: Budapest
Közterület neve: Határőr Közterület jellege: utca
Házzszám: 35 Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.1 Név: Jogi személy szervezeti egység

1.2 Székhely: Jogi személy szervezeti egység

Írányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Házzszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Bejegyző / Jogi személlyé nyilvánító határozat száma:

00-Pk-60481/1999/13

1.4 Nyilvántartási szám: ("Anyaszervezet")

01-01-0007526

1.5 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

18237010-2-43

1.6 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

dr. Schmidt Mária

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

Út a szabadsághoz - felnőttképzési program
Hősök népe - Országos hatókörű pedagógus továbbképzési program
Rendhagyó történelemórák
Oktatási segédanyag a roma holokausztról

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése: oktatás

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely: 2011. évi CXCV. törvény

A nemzeti köznevelésről

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja: magyar középiskolások és pedagógusok

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma: 6000

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

- Rendhagyó történelemórák
- Oktatási segédanyag a roma holokausztról
- Az 1989-es rendszerváltoztatással és az 1956-os forradalom és szabadságharccal kapcsolatos pedagógus továbbképzések

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete

PK-242

2016. év

1. Szervezet / Jogi személy szervezeti egység azonosító adatai

1.1 Név: Szervezet

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

1.2 Székhely: Szervezet

Irányítószám: 1122 Település: Budapest
Közterület neve: Határőr Közterület jellege: utca
Házzám: 35 Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.1 Név: Jogi személy szervezeti egység

1.2 Székhely: Jogi személy szervezeti egység

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Házzám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Bejegyző / Jogi személlyé nyilvánító határozat száma:

00-Pk-60481/1999/13

1.4 Nyilvántartási szám: ("Anyaszervezet")

01-01-0007526

1.5 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

18237010-2-43

1.6 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

dr. Schmidt Mária

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

A Közalapítvány célja a kulturális örökség védelme, elemeinek megőrzése, fenntartható használatuknak elősegítése és támogatása, továbbá a közművelődés feltételeinek biztosítása, így különösen: oktatófilmek és dokumentumfilmek készítése, tananyagok és pedagógiai segédanyagok készítése, könyv- és tudományos kötet kiadása, digitalizált tartalmak készítése és fejlesztése, felnőttképzési és oktatási tevékenység, közhasznú kampányok és rendezvények szervezése és lebonyolítása.

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése: kulturális örökség védelme

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely: 2001. évi LXIV. törvény

A kulturális örökség védelméről

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja: magyar és külföldi érdeklődők, községek, városok

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma:

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

Terror Háza Múzeum

I. világháborús centenáriumi ünnepségsorozat és az 1956-os emlékévk pályázatainak keretében az országban számos településen építettek, vagy felújították a hősökre emlékező emlékműveket

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete

PK-242

2016. év

1. Szervezet / Jogi személy szervezeti egység azonosító adatai

1.1 Név: Szervezet

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

1.2 Székhely: Szervezet

Irányítószám: 1122 Település: Budapest
Közterület neve: Határőr Közterület jellege: utca
Házszám: 35 Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.1 Név: Jogi személy szervezeti egység

1.2 Székhely: Jogi személy szervezeti egység

Irányítószám: Település:
Közterület neve: Közterület jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Bejegyző / Jogi személlyé nyilvánító határozat száma:

00-Pk-60481/1999/13

1.4 Nyilvántartási szám: ("Anyaszervezet")

01-01-0007526

1.5 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

18237010-2-43

1.6 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

dr. Schmidt Mária

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

A Közalapítványt a Kormány a XX. századi magyarországi, valamint közép- és kelet-európai történeti, politikai és társadalmi kutatásokkal, ezen belül különösen a kommunizmus és a kelet-közép-európai diktatúrák XX. századi történetének feltárásával és bemutatásával kapcsolatos közfeladatok folyamatos ellátására hozta létre.

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése: Tudományos kutatás

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely: Magyarország Alaptörvénye

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja: magyar intézmények és magánszemélyek

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma: 2000

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

A Közalapítvány tudományos konferenciákat, előadásokat, műhelybeszélgetéseket szervezett, illetve kutató adatbázist hozott létre a XX. Század, a XXI. Század, a Habsburg Történeti, valamint a Kommunizmuskutató Intézetben keresztül.

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

5. Cél szerinti jutattások kimutatása

(Adatok ezer forintban.)

5.1	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
5.2	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgy év
5.3	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgy év
	Cél szerinti juttatások kimutatása (összesen)		
	Cél szerinti juttatások kimutatása (mindösszesen)		

6. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás

6.1	Tisztség	Előző év (1)	Tárgyév (2)
	Főigazgató asszony	30 655	32 711
6.2	Tisztség	Előző év (1)	Tárgy év (2)
	Kuratóriumi tagok	3 402	1 640
A.	Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás (mindösszesen):	40 451	40 672

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

5. Cél szerinti jutattások kimutatása

(Adatok ezer forintban.)

5.1	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
5.2	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgy év
5.3	Cél szerinti jutattás megnevezése	Előző év	Tárgy év
	Cél szerinti juttatások kimutatása (összesen)		
	Cél szerinti juttatások kimutatása (mindösszesen)		

6. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás

6.1	Tisztség	Előző év (1)	Tárgyév (2)
	Felügyelő Bizottsági tagok	6 394	6 321
6.2	Tisztség	Előző év (1)	Tárgy év (2)
A.	Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás (mindösszesen):	40 451	40 672

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

7. Közhasznú jogállás megállapításához szükséges mutatók

(Adatok ezer forintban.)

Alapadatok	Előző év (1)	Tárgyév (2)
B. Éves összes bevétel	1 782 506	11 625 892
ebből:		
C. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg	267	204
D. Közszolgáltatási bevétel		
E. Normatív támogatás		
F. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás		
G. Korrigált bevétel [B-(C+D+E+F)]	1 782 239	11 625 688
H. Összes ráfordítás (kiadás)	1 629 183	11 560 212
I. Ebből személyi jellegű ráfordítás	597 197	1 078 498
J. Közhasznú tevékenység ráfordításai	1 610 542	11 522 391
K. Tárgyévi eredmény	153 323	65 680
L. A szervezet munkájában közreműködő közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek száma (a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően)		
<i>Erőforrás ellátottság mutatói</i>	<i>Mutató teljesítése</i>	
	<i>Igen</i>	<i>Nem</i>
<i>Ectv. 32. § (4) a) [(B1+B2)/2 > 1.000.000, - Ft]</i>	☒	☐
<i>Ectv. 32. § (4) b) [K1+K2>=0]</i>	☒	☐
<i>Ectv. 32. § (4) c) [(I1+I2-A1-A2)/(H1+H2)>=0,25]</i>	☐	☒
<i>Társadalmi támogatottság mutatói</i>	<i>Mutató teljesítése</i>	
<i>Ectv. 32. § (5) a) [(C1+C2)/(G1+G2) >=0,02]</i>	☐	☒
<i>Ectv. 32. § (5) b) [(J1+J2)/(H1+H2)>=0,5]</i>	☒	☐
<i>Ectv. 32. § (5) c) [(L1+L2)/2 >= 10 fő]</i>	☐	☒

Ny.v.:1.0 A nyomtatvány papír alapon nem küldhető be!

Nyomtatva: 2017.05.30 11.09.07

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Az I. világháború kitörésének 100. évfordulója alkalmából rendezett centenáriumi ünnepségsorozat kapcsolódó kiadásaira		
Támogató megnevezése:	Emberi Erőforrások Minisztériuma		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2016.03.01-2017.06.30.		
Támogatási összeg:	1 000 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	563 162 170		
- tárgyévben felhasznált összeg:	563 162 170		
- tárgyévben folyósított összeg:	1 000 000 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő	☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	90 079 235		
Dologi	473 082 935		
Felhalmozási	0		
Összesen:	563 162 170		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
Az I. világháború kitörésének 100. évfordulója alkalmából rendezett centenáriumi ünnepségsorozathoz kapcsolódó kiadások költségeit (koordinációs iroda, honlap működési költsége, új értelmezési keret megteremtése, a nemzetközi közösségért meghozott áldozatok felkutatása, emlékművek felújítása, országos képzési és egyéb programok szervezése, közösségi emlékezet erősítése, nagyszabású központi program megvalósítása, folyamatos pályáztatás a helyi közösségek megemlékezéseinek érdekében) fedezi belőle a Közalapítvány.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
Emlékbizottsági ülések Pályáztatás Frontmozi - filmvetítés Műhelybeszélgetések a Habsburg Történelmi Intézetben Központi emlékhelyhez kapcsolódó ötletpályázat Új világ született - Központi kiállítás II. ütem IV. Károly szobor átadása			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	GULAG Emlékév
Támogató megnevezése:	Emberi Erőforrások Minisztériuma
Támogatás forrása:	központi költségvetés ☒
	önkormányzati költségvetés ☐
	nemzetközi forrás ☐
	más gazdálkodó ☐
Támogatás időtartama:	2015.04.01-2018.04.30.
Támogatási összeg:	67 000 000
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	3 738 835
- tárgyévben felhasznált összeg:	3 738 835
- tárgyévben folyósított összeg:	67 000 000
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐ vissza nem térítendő ☐
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:	
Személyi	2 830 078
Dologi	908 757
Felhalmozási	0
Összesen:	3 738 835
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:	
A Gulág emlékév programsorozatába illeszkedve a Közalapítvány előkészítette az emlékévhöz kapcsolódó filmes szerződést, az utazó kiállítást és anyagokat gyűjtött.	
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása	

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	2016. évi működési támogatás		
Támogató megnevezése:	Miniszterelnökség		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2016.01.01-2016.12.31.		
Támogatási összeg:	260 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	260 000 000		
- tárgyévben felhasznált összeg:	260 000 000		
- tárgyévben folyósított összeg:	260 000 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	155 339 263		
Dologi	104 660 737		
Felhalmozási	0		
Összesen:	260 000 000		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány, ezen belül a XX. Század Intézet, a XXI. Század Intézet, a Habsburg Történelmi Intézet, a Kommunizmuskutató Intézet és a Terror Háza Múzeum működési költségeinek és programjainak támogatása.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
Eötvös-előadássorozat Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja Mi lesz veled Európa? - kerekasztal beszélgetés Nemzetközi Roma Nap Múzeumok Éjszakája a Terror Háza Múzeumban Böszmeségem Története - kerekasztal beszélgetés Petőfi-díj átadása			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Közös siker - rendszerváltás programsorozat szervezése és lebonyolítása		
Támogató megnevezése:	Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium / Miniszterelnökség		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2013.11.01-2016.05.31.		
Támogatási összeg:	1 000 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	230 539 707		
- tárgyévben felhasznált összeg:	230 539 707		
- tárgyévben folyósított összeg:	0		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	4 107 400		
Dologi	226 432 307		
Felhalmozási	0		
Összesen:	230 539 707		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
<p>A rendszerváltás 25. évfordulója alkalmából a Kormány a Közalapítványt bízta meg Áder János, Magyarország köztársasági elnökének fővédnökségével zajló programsorozat kidolgozásával és megvalósításával. A Közalapítvány az emlékévi programjainak tervezésekor elsősorban azokra a fiatalokra összpontosított, akik nem élték át az akkori eseményeket. A Közalapítvány célja a rendszerváltásnak "közös sikerként" történő pozícionálása, továbbá a rendszerváltás történetének megismertetése elsősorban a személyes emlékekkel nem rendelkező fiatal generációk számára.</p>			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
<p>A polgári átalakulásért - Szabad György konferencia Út a szabadsághoz - felnőttképzési program</p>			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Az identitás, a felzárkóztatás és az erre vonatkozó tudástartalmak disszeminációjának előmozdítása érdekében megvalósuló rendezvénysorozat		
Támogató megnevezése:	Emberi Erőforrások Minisztériuma		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2013.12.15.-2016.06.30.		
Támogatási összeg:	30 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	6 984 129		
- tárgyévben felhasznált összeg:	6 984 129		
- tárgyévben folyósított összeg:	0		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő	☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	0		
Dologi	6 984 129		
Felhalmozási	0		
Összesen:	6 984 129		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A tervezett programsorozattal a Közalapítvány az identitás, a felzárkóztatás és az erre vonatkozó tudástartalmak disszeminációját kívánta előmozdítani. A programelemek tematikus fókuszpontjába beemelésre kerültek a konferenciákon túl a kulturális reprezentáció egyéb lehetőségei is.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
Színezd át kampány			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Az I. világháború kitörésének 100. évfordulója alkalmából rendezett centenáriumi ünnepségsorozat megszervezése és lebonyolítása		
Támogató megnevezése:	Emberi Erőforrások Minisztériuma		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2015.04.01.-2016.06.30.		
Támogatási összeg:	497 800 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	354 252 539		
- tárgyévben felhasznált összeg:	354 252 539		
- tárgyévben folyósított összeg:	0		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	58 187 599		
Dologi	296 064 940		
Felhalmozási	0		
Összesen:	354 252 539		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
Az első világháború kitörésének 100. évfordulója alkalmából rendezett centenáriumi ünnepségsorozathoz kapcsolódó kiadások költségeit (koordinációs iroda, honlap működtetése, pályáztatás, konferenciák szervezése, kiállítás bemutatása).			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
Frontmozi - filmvetítés Műhelybeszélgetések a Habsburg Történelmi Intézetben Pályáztatás Új világ született - Központi Kiállítás a Várkert Bazárban			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Holocaust Áldozatainak Emléknapja		
Támogató megnevezése:	Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☐	
	önkormányzati költségvetés	☒	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2016.04.17.		
Támogatási összeg:	200 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	200 000		
- tárgyévben felhasznált összeg:	200 000		
- tárgyévben folyósított összeg:	200 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	0		
Dologi	200 000		
Felhalmozási	0		
Összesen:	200 000		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A Terror Háza megemlékezését Budapest Főváros Önkormányzata, Terézváros Önkormányzata és az Országgyűlés Hivatala támogatta.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
A Terror Háza Múzeum szabadtéri emlékkoncertjén 2016-ban Salkaházi Sára embermentő tevékenységének középpontba állításával emlékezett meg a holokauszt magyarországi áldozatairól és az embermentők tevékenységében rejlő erkölcsi példamutatásról.			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Karol Sauerland: Együtt egyedül - A szolidaritás naplója című könyv kiadása		
Támogató megnevezése:	NKA		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2015.11.01.-2016.01.31.		
Támogatási összeg:	500 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	0		
- tárgyévben felhasznált összeg:	0		
- tárgyévben folyósított összeg:	500 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő	☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	0		
Dologi	0		
Felhalmozási	0		
Összesen:	0		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Az '56-os emlékévhöz kapcsolódó programok		
Támogató megnevezése:	Miniszterelnökség		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2016.01.01-2017.03.31.		
Támogatási összeg:	380 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:			
- tárgyévben felhasznált összeg:	324 993 154		
- tárgyévben folyósított összeg:	380 000 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☐	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	22 700 643		
Dologi	299 360 127		
Felhalmozási	2 932 384		
Összesen:	324 993 154		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A programelemek a Terror Háza Múzeum által megvalósított 1956-os emlékévhöz, illetve egyéb közfeladatok ellátásához kapcsolódtak.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
Egy akaratlan - időszaki kiállítás Mi lesz veled Európa? - kerekasztal beszélgetés Eötvös - előadássorozat A te 56-od - gamification Sebzett házak - fényfestés a Terror Háza Múzeumnál A sakkozó - dokumentumfilm A kommunizmus áldozatainak emléknapja			

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	1956-os emlékévké lebonyolítása		
Támogató megnevezése:	Emberi Erőforrások Minisztériuma		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2016.01.01-2017.04.30.		
Támogatási összeg:	11 865 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:			
- tárgyévben felhasznált összeg:	8 974 984 091		
- tárgyévben folyósított összeg:	9 000 000 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő	☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	380 301 040		
Dologi	8 571 953 099		
Felhalmozási	22 729 952		
Összesen:	8 974 984 091		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
<p>A Közalapítvány látja el az 1956-os emlékévkével kapcsolatban a program- és pályázatszervezési, bonyolítói, illetve adminisztratív alapfunkciókat. A nyilvánosság keretében multifunkcionális honlapot terveztetett, készített. Az emlékévk dekorációs- és marketingelemeit megtervezette és elkészítette.</p>			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
Projektiroda működtetése Pályázatás Fesztiválprogramok megvalósítása Központi ünnepi megemlékezések Magyarország vendégei Emlékbizottsági ülések Külföldi programok megvalósítása Országos és nemzetközi marketing és PR kampány			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Ha szaladok, agyonlőnek, ha megállok, agyonvernek - Az európai roma holokauszt című oktatási segédanyag angol nyelvű fordítása		
Támogató megnevezése:	Emberi Erőforrások Minisztériuma		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2016.03.31.-2017.04.30.		
Támogatási összeg:	3 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:			
- tárgyévben felhasznált összeg:	0		
- tárgyévben folyósított összeg:	3 000 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	0		
Dologi	0		
Felhalmozási	0		
Összesen:	0		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Kertész Imre Intézet megalapítása és létrehozásával összefüggő feladatok megvalósítása		
Támogató megnevezése:	Emberi Erőforrások Minisztériuma		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2016.12.17.-2017.12.31.		
Támogatási összeg:	1 000 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:			
- tárgyévben felhasznált összeg:	0		
- tárgyévben folyósított összeg:	1 000 000 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő	☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	0		
Dologi	0		
Felhalmozási	0		
Összesen:	0		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Holocaust Áldozatainak Emléknapja		
Támogató megnevezése:	Budapest Főváros Önkormányzata		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☐	
	önkormányzati költségvetés	☒	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2016.04.17.		
Támogatási összeg:	1 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	1 000 000		
- tárgyévben felhasznált összeg:	1 000 000		
- tárgyévben folyósított összeg:	1 000 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő	☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	0		
Dologi	1 000 000		
Felhalmozási	0		
Összesen:	1 000 000		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A megemlékezést Budapest Főváros Önkormányzata, Terézváros Önkormányzata és az Országgyűlés Hivatala támogatta.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
Szabadtéri emlékkoncert Salkaházi Sára embermentő tevékenységének középpontba állításával. Közreműködött a Parafónia Zenekar és a Romengo. Schmidt Mária, a Terror Háza Múzeum főigazgatója és Granasztói György egyetemi tanár, történész, miniszterelnöki főtanácsadó mondott beszédet.			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	2016. évi Petőfi-díj átadása		
Támogató megnevezése:	MOL Nyrt.		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☐	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☒	
Támogatás időtartama:	2016.12.05.		
Támogatási összeg:	6 100 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	6 100 000		
- tárgyévben felhasznált összeg:	6 100 000		
- tárgyévben folyósított összeg:	6 100 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő ☒	
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	6 100 000		
Dologi	0		
Felhalmozási	0		
Összesen:	6 100 000		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A Közalapítvány, valamint a MOL Nyrt. által közösen alapított Petőfi-díjat olyan jeles személyek kapják, akik az elmúlt évtizedekben kiemelkedően sokat tettek a közép-európai népek szabaságáért.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
2016-ban az elsimerésben Balás-Piri László és Regéczy-Nagy László részesült egy díjátadó ünnepség keretében.			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	2015. rendelkező évi magánszemélyek adójának 1%-a		
Támogató megnevezése:	magánszemélyek		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2016.01.01-2016.12.31.		
Támogatási összeg:	209 022		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	209 022		
- tárgyévben felhasznált összeg:	209 022		
- tárgyévben folyósított összeg:	0		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő	☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	0		
Dologi	209 022		
Felhalmozási	0		
Összesen:	209 022		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A felajánlott 1% hozzásegítette a Közalapítványt a Terror Háza Múzeum állandó kiállításának működtetéséhez.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	2014. rendelkező évi magánszemélyek adójának 1%-a		
Támogató megnevezése:	magánszemélyek		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2015.01.01-2016.12.31.		
Támogatási összeg:	267 043		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	267 043		
- tárgyévben felhasznált összeg:	267 043		
- tárgyévben folyósított összeg:	0		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő	☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	0		
Dologi	267 043		
Felhalmozási	0		
Összesen:	267 043		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
A felajánlott 1% hozzásegítette a Közalapítványt a Terror Háza Múzeum állandó kiállításának működtetéséhez.			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Hősök népe - Országos hatókörű pedagógus továbbképzési program		
Támogató megnevezése:	Emberi Erőforrások Minisztériuma		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2016.08.10.-2017.06.30.		
Támogatási összeg:	950 000 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	363 593 305		
- tárgyévben felhasznált összeg:	363 593 305		
- tárgyévben folyósított összeg:	0		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő	☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	0		
Dologi	363 593 305		
Felhalmozási	0		
Összesen:	363 593 305		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
<p>A Közalapítvány 2016. szeptemberében olyan akkreditált felnőttképzési programot készített elő és indított útjára, melynek célja, hogy 2017. májusáig mintegy 5000 magyar pedagógus átfogó képet kaphasson az 1956-os forradalom és szabadságharc történetéről és a magyar, illetve az egyetemes történelemben elfoglalt helyéről.</p>			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			
<p>A továbbképzések 2016. szeptemberében kezdődtek, képzőként a Közalapítvány munkatársai mellett a Veritas Intézet, továbbá a Nemzeti Emlékezet Bizottságának kutatói, valamint gyakorló gimnáziumok vezetői vettek részt.</p>			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Támogatási program elnevezése:	Dobri János emlékére állítandó szobor Kolozsváron		
Támogató megnevezése:	Emberi Erőforrások Minisztériuma		
Támogatás forrása:	központi költségvetés	☒	
	önkormányzati költségvetés	☐	
	nemzetközi forrás	☐	
	más gazdálkodó	☐	
Támogatás időtartama:	2016.11.01.-2017.04.30.		
Támogatási összeg:	19 050 000		
- ebből a tárgyévre jutó összeg:	0		
- tárgyévben felhasznált összeg:	0		
- tárgyévben folyósított összeg:	19 050 000		
Támogatás típusa:	visszatérítendő ☐	vissza nem térítendő	☒
Tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:			
Személyi	0		
Dologi	0		
Felhalmozási	0		
Összesen:	0		
Támogatás tárgyévi felhasználásának szöveges bemutatása:			
Az üzleti évben végzett főbb tevékenységek és programok bemutatása			

**A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet
egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete**

PK-242

2016. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány

Csatolt mellékletek

PK-142-01 Könyvvizsgálói jelentés	Melléklet csatolva:	☒
	Eredetivel rendelkezik:	☒
PK-142-02 Szöveges beszámoló	Melléklet csatolva:	☐
	Eredetivel rendelkezik:	☐
PK-142-03 Jegyzőkönyv	Melléklet csatolva:	☐
	Eredetivel rendelkezik:	☐
PK-142-04 Jelenléti ív	Melléklet csatolva:	☐
	Eredetivel rendelkezik:	☐
PK-142-05 Meghatalmazás	Melléklet csatolva:	☒
	Eredetivel rendelkezik:	☒
PK-142-06 Egyéb	Melléklet csatolva:	☐
	Eredetivel rendelkezik:	☐

Ny.v.:1.0 A nyomtatvány papír alapon nem küldhető be!

Nyomtatva: 2017.05.30 11.09.07

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány kuratóriumának

Vélemény

Elvégeztük a **Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány** („a Közalapítvány”) 2016. évi egyszerűsített éves beszámolójának könyvvizsgálatát, amely egyszerűsített éves beszámoló a 2016. december 31-i fordulónapra készített mérlegből – melyben az eszközök és források egyező végösszege 5.928.681 eFt, közhasznú eredménye 68.034 eFt nyereség, vállalkozási eredménye -2.354 eFt veszteség –, és az ugyanezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó eredménykimutatásból, valamint a számviteli politika jelentős elemeinek összefoglalását is tartalmazó kiegészítő mellékletből áll.

Véleményünk szerint a mellékelt egyszerűsített éves beszámoló megbízható és valós képet ad a Közalapítvány 2016. december 31-én fennálló vagyoni és pénzügyi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó jövedelmi helyzetéről a Magyarországon hatályos, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvénnyel összhangban (a továbbiakban: „számviteli törvény”).

A vélemény alapja

Könyvvizsgálatunkat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelősségünk bővebb leírását jelentésünk „*A könyvvizsgáló egyszerűsített éves beszámoló könyvvizsgálataért való felelőssége*” szakasza tartalmazza.

Az egyszerűsített éves beszámoló általunk végzett könyvvizsgálatára vonatkozó, Magyarországon hatályos etikai követelményeknek megfelelően, függetlenek vagyunk a Közalapítványtól, és ugyanezen etikai követelményekkel összhangban eleget tettünk egyéb etikai felelősségeinknek is.

Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményünkhöz.

Egyéb információk: A közhasznúsági melléklet

Az egyéb információk a **Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány** 2016. évi közhasznúsági mellékletéből állnak. A vezetés felelős a közhasznúsági mellékletnek a 350/2011 (XII.30.) Kormányrendelet vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért. A jelentésünk „Vélemény” szakaszában az éves beszámolóra adott véleményünk nem vonatkozik az egyéb információkra, és az egyéb információkra vonatkozóan nem bocsátunk ki semmilyen formájú bizonyosságot nyújtó következtetést.

Az egyszerűsített éves beszámoló általunk végzett könyvvizsgálatával kapcsolatban a mi felelősségünk az egyéb információk átolvasása és ennek során annak mérlegelése, hogy az egyéb információk lényegesen ellentmondanak-e az éves beszámolónak vagy a könyvvizsgálat során szerzett ismereteinknek, vagy egyébként úgy tűnik-e, hogy azok lényegesen hibás állítást tartalmaznak. Ha az elvégzett munkánk alapján arra a következtetésre jutunk, hogy az egyéb információk lényegesen hibás állítást tartalmaznak, kötelességünk ezt a tényt jelenteni. Ebben a tekintetben nincs jelenteni valónk.

A vezetés [és az irányítással megbízott személyek] felelőssége az egyszerűsített éves beszámolóért

A vezetés felelős az egyszerűsített éves beszámolóért a számviteli törvénnyel összhangban történő és a valós bemutatás követelményének megfelelő elkészítéséért, valamint az olyan belső kontrollért, amelyet a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítástól mentes egyszerűsített éves beszámoló elkészítése.

Az egyszerűsített éves beszámoló elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje a Közalapítványnak a vállalkozás folytatására való képességét és az adott helyzetnek megfelelően közvéleménye a vállalkozás folytatásával kapcsolatos információkat, valamint a vezetés felelős a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számviteli egyszerűsített éves beszámolóban való alkalmazásáért, azt az esetet kivéve, ha a vezetésnek szándékában áll megszüntetni a Közalapítványt vagy beszüntetni az üzletszerű tevékenységet, vagy amikor ezen kívül nem áll előtte más reális lehetőség.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Közalapítvány pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgáló egyszerűsített éves beszámoló könyvvizsgálataért való felelőssége

A könyvvizsgálat során célunk kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy az egyszerűsített éves beszámoló egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményünket tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássunk ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha ésszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott egyszerűsített éves beszámoló alapján meghozott gazdasági döntéseit.

Egy, a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban elvégzésre kerülő könyvvizsgálathoz a részeként szakmai megítélést alkalmazunk, és szakmai szkepticizmust tartunk fenn a könyvvizsgálat egésze során. Emellett:

- Azonosítjuk és felmérjük az egyszerűsített éves beszámoló akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak kockázatait, az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálói eljárásokat alakítunk ki és hajtunk végre, valamint véleményünk megalapozásához elegendő és megfelelő könyvvizsgálói bizonyítékot szerzünk. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának kockázata nagyobb, mint a hibából eredőé, mivel a csalás magában foglalhatja összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását;
- Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálói eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Közalapítvány belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek ésszerűségét.
- Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Közalapítvány vállalkozás folytatására való képességét illetően. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívunk a figyelmet az egyszerűsített éves beszámolóban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősíteniük kell véleményünket. Következtetéseink a független könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálói bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Közalapítvány nem tudja a vállalkozást

folytatni.

- Értékeljük az egyszerűsített éves beszámoló átfogó bemutatását, felépítését és tartalmát, beleértve a kiegészítő mellékletben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy az egyszerűsített éves beszámolóban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.

Kommunikáljuk az irányítással megbízott személyek felé - egyéb kérdések mellett - a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a Közalapítvány által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is.

Budapest, 2017. május 30.

**Szuper-Audit Könyvvizsgáló
és Adótanácsadó Kft.**
(MKK nyilv. tart. szám: **001402**)
1139-Budapest, Petneházy u. 24-26.

Németh Tamás
kamarai tag könyvvizsgáló
(MKK tagsági szám: **004852**)

K

KÖZÉP- ÉS KELET-EURÓPAI
TÖRTÉNELEM ÉS TÁRSADALOM KUTATÁSÁÉRT
KÖZALAPÍTVÁNY

Szöveges beszámoló
a 2016. évi tevékenységről

TARTALOMJEGYZÉK

I. A KÖZALAPÍTVÁNY RENDEZVÉNYEI.....	6
1.) Eötvös József előadássorozat második rendezvénye – Erdő Péter és Balog Zoltán: Keresztény értékékek a 21. században (2016. január.14.)	6
2.) A Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja (2016. február 25.)	6
3.) Mi lesz veled, Európa? – „Wir schaffen das.” – Biztos? – kerekasztal-beszélgetés a migrációs válságról (2016. április 12.)	6
4.) Nemzetközi Roma Nap (2016. április 8.)	7
5.) A Holokauszt Magyarországi Áldozatainak Emléknapja – Salkaházi Sára emléke és emlék-koncert (2016. április 17.)	7
6.) Múzeumok Éjszakája a Terror Háza Múzeumban (2016. június 25.)	7
7.) BÖSZMESEGEM TÖRTÉNETE – 10 ÉVES AZ ŐSZÖDI BESZÉD – KEREKASZTAL-BESZÉLGETÉS (2016. SZEPTEMBER 15.)	7
8.) BERNHARD VOGEL: LÉGY BÁTOR, POLGÁR! CÍMŰ KÖNYVÉNEK BEMUTATÓJA (2016. SZEPTEMBER 30.)	8
9.) PETŐFI-DÍJ ÁTADÁS (2016. december 5.)	8
II.....	10
1.) Az 1956-os Emlékév programelemei és rendezvénysorozata	10
1.1. Az 1956-os Emlékév pályázati konstrukciójának bemutatása	11
Központi megemlékezés programjai	11
• INTÉZMÉNYI ÉS STRATÉGIAI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK (MEGÁLLAPODÁSOK ÉS SZÁNDÉKNYILATKOZATOK)	11
• ORSZÁGOS FESZTIVÁLPROGRAMBA VALÓ TEMATIKUS BEKAPCSOLÓDÁS	13
• KÖZPONTI RENDEZVÉNYEK TERVEZÉSE, ELŐKÉSZÍTÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA	13
• MAGYARORSZÁG VENDÉGEI PROGRAM	18
• A MI HŐSEINK - ORSZÁGOS NYILVÁNOSÁGPROGRAM TERVEZÉSE, ELŐKÉSZÍTÉSE ÉS KIVITELEZÉSE (PR, MARKETING)	20
• KÉPREGÉNY KÉSZÍTÉSE A LEGFIATALABB NEMZEDÉKEK MEGSZÓLÍTÁSÁRA	22
• HŐSÖK NÉPE ORSZÁGOS PEDAGÓGUSKÉPZÉSI PROGRAM	22
• HONLAP KÉSZÍTÉSE (WWW.MAGYARFORRADALOM1956.HU)	23
Külföldi programok	24
• NEMZETKÖZI PROGRAMCSOMAG ÖSSZEÁLLÍTÁSA ÉS MEGVALÓSÍTÁSA	24
• „1956 – A SZABADSÁGÉRT ÉS A FÜGGETLENSÉGÉRT” C. SZABADTÉRI KIÁLLÍTÁS (2016. FEBRUÁR 22.)	26

• RENDHAGYÓ TÖRTÉNELEMÓRÁK (2016. FEBRUÁR 23.)	27
• „EGY AKARATON” CÍMEN ÚJ IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁS LÉTESÍTÉSE A TERROR HÁZA MÚZEUMBAN (2016. JÚNIUS 16.)	27
2.) Első világháborús centenáriumi projekt és rendezvénysorozat	28
2.1. Első világháborús centenáriumi pályázatok	28
2.2. Rendezvénysorozathoz kapcsolódó programok, események	29
• V. MEHMED (1909-1918), A MONARCHIA HÁBORÚS SZÖVETSÉGESE- MŰHELYBESZÉLGETÉS A HABSBERG TÖRTÉNETI INTÉZETBEN (2016. MÁRCIUS 30.)	29
• ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR KIÁLLÍTÁSA (2015. OKTÓBER 16.- ÁPRILIS 9.)	29
• MENTALITÁSOK HATÁRVIDÉKÉN: KÉT NÉMET URALKODÓ (I. HOHENZOLLERN KÁROLY ÉS FERDINÁND) ROMÁNIÁBAN (1866-1927) - MŰHELYBESZÉLGETÉS A HABSBERG TÖRTÉNETI INTÉZETBEN (2016. ÁPRILIS 13.)	30
• FRONTMOZI – „A NAGY ÁBRÁND” C. FILM VETÍTÉSE A KINO CAFÉ MOZIBAN (2016. ÁPRILIS 20.)	30
• „VIRIBUS UNITIS” – FERENC JÓZSEF - MŰHELYBESZÉLGETÉS A HABSBERG TÖRTÉNETI INTÉZETBEN (2016. ÁPRILIS 21.)	31
• FRONTMOZI – „EURÓPA KAPUJA” C. FILM VETÍTÉSE A KINO CAFE MOZIBAN (2016. MÁJUS 11.)	31
• HONVÉDELMI MINISZTERIUM EMLÉKMŰAVATÁSA (2016. MÁJUS 17-18.)	32
• HADTÖRTÉNETI INTÉZET ÉS MÚZEUM ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJA (2016. MÁJUS 20.)	32
• AKIK A SZERB POLITIKÁT MEGHATÁROZTÁK: SÁNDOR RÉGENS ÉS NIKOLA PAŠIĆ KORMÁNYFŐ (2016. JÚNIUS 1.)	32
• FRONTMOZI – „A TOPRINI NÁSZ” C. FILM VETÍTÉSE A KINO CAFE MOZIBAN (2016. JÚNIUS 9.)	32
• FRONTMOZI – „A DICSŐSÉG ÖSVÉNYEI” C. FILM VETÍTÉSE A KINO CAFE MOZIBAN (2016. SZEPTEMBER 14.)	33
• FRONTMOZI – „A VÖRÖS BÁRÓ” C. FILM VETÍTÉSE A KINO CAFE MOZIBAN (2016. OKTÓBER 12.)	34
• FRONTMOZI – „MÁRVÁNYBA VÉSETT NEVEK” C. FILM VETÍTÉSE A KINO CAFE MOZIBAN (2016. NOVEMBER 9.)	34
Az Első Világháborús Centenáriumi Emlékbizottság támogatásával megvalósuló kiemelt programelemek 2015/2016-ban	35
• BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM KIÁLLÍTÁSA	35
• HM HADTÖRTÉNETI INTÉZET ÉS MÚZEUM DIGITÁLIS ADATBÁZISA	35
• BALASSI INTÉZET ÉS AZ EGYES INTÉZETEINEK KIÁLLÍTÁSAI	35

• KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM PROGRAMJAI.....	36
2.3. Központi emlékhelyhez kapcsolódó ötletpályázat	37
2.4. Új Világ született – Európai testvérháború 1914–1918 (központi kiállítás II. ütem)	38
2.5. A háború urai – első világháborús kiállítás.....	38
2.6. „A régi világ utolsó uralkodója. Ferenc József emlékezete (2016. november 28.)	38
2.7. IV. Károly szoboravató ünnepség	39
3.) A rendszerváltoztatás 25. évfordulójára emlékező „Közös siker” elnevezésű programsorozat.....	40
A „Közös siker” programsorozat 2016-ban megvalósult rendezvényei, projektjei.....	40
• A POLGÁRI ÁTALAKULÁSÉRT – SZABAD GYÖRGY EMLÉKKONFERENCIA (2015. DECEMBER 4.)	41
• „ÚT A SZABADSÁGHOZ” – FELNÖTTKÉPZÉSI PROGRAM (2016. JANUÁR-MÁJUS)	41
4.) Ismeretterjesztés és kampány a magyar cigányságról – az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából	42
5.) A Kommunizmuskutató Intézet tevékenysége	42
• MAGYAR KOMMUNISTA VEZETŐK – DIGITÁLIS ADATTÁR	42
6.) Felhívások.....	42
• A NÁCI MEGSZÁLLÁS POLITIKAI ÉS FAJI ÜLDÖZÖTTEI.....	42
• BUDAPEST OSTROMÁNAK POLGÁRI ÁLDOZATAI	42
• ELSŐ VILÁGHÁBORÚS CSALÁDI EMLÉKEK GYŰJTÉSE	43
• GULAG ADATGYŰJTÉS	43
• TOVÁBBI ADATOK GYŰJTÉSE KOMMUNISTA VEZETŐKRŐL	43
7.) Együttműködési megállapodás a német Lichtburg Alapítvánnyal.....	43
III. A KÖZALAPÍTVÁNY 2016. ÉVI KIADVÁNYAI.....	44
1) Az egyesítés kancellárja – Németország és Európa	44
2) Paul Johnson: Modern kor – hogy jobban értsük a XX. századot (Harmadik kiadás)	44
3) A polgári átalakulásért. Emlékkötet Szabad György tiszteletére	44
4) Schmidt Mária: Veszélyzónában szerepek, játszmák, esélyek	45
5) Gerő András: Ferenc József és a magyarok.....	45
6) BERNHARD VOGEL – GÜNTHER NONNENMACHER: LÉGY BÁTOR, POLGÁR! A POLITIKA ESÉLYEI ZŰRZAVAROS IDŐKBEN	46
7) A SZABADSÁGÉRT ÉS A FÜGGETLENSÉGÉRT	46
8) BEKE KATA: DISZKÓ - KOSSUTH TÉR, 1956. OKTÓBER 25.....	46

K

KÖZÉP- ÉS KELET-EURÓPAI
TÖRTÉNELEM ÉS TÁRSADALOM KUTATÁSÁÉRT
KÖZALAPÍTVÁNY

9) KERTÉSZ IMRE: AZ ANGOL LOBOGÓ – HANGOSKÖNYV, A SZERZŐ ELŐADÁSÁBAN	47
10) SCHMIDT MÁRIA: VESZÉLYZÓNÁBAN – SZEREPEK, JÁTSZMÁK, ESÉLYEK ...	47
IV. A KÖZALAPÍTVÁNY ARCHÍVUMÁNAK TEVÉKENYSÉGE.....	47
a) Knaute Józsefnének az Országos Magyar Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Igazoló Bizottsága tagjaként keletkezett iratai.....	47
c) Túri Istvánné Cseh Viktória hátrahagyott iratai	48
d) Dr. Selmeczy István hátrahagyott iratai.....	48
e) Dr. Kiss Ferenc hátrahagyott iratai	48
f) Halka Klára hátrahagyott iratai	48
g) Busch János hátrahagyott iratai	49
h) Bán Éva hagyatéka	49
i) Sebes István hagyatéka	49
j) 1956-os visszaemlékezések kéziratái	49
k) Abod László hagyatéka	49
l) A Szilbereisz család hagyatéka	49
m) A Don Bosco Szalézi Társasága iratanyagai	50
n) Floszmann Győző irathagyatéka.....	50
o) Belügyminiszteri belső normák gyűjteménye	50
p) Budapest Főváros Elektromos Művei.....	50
q) Könyvtár.....	51
V. A KÖZALAPÍTVÁNY INGATLANJAINAK MŰSZAKI ÁLLAPOTA – AZ ÜZEMELTETÉSI CSOPORT TEVÉKENYSÉGE.....	52

I.

A KÖZALAPÍTVÁNY RENDEZVÉNYEI

1.) **EÖTVÖS JÓZSEF ELŐADÁSSOROZAT MÁSODIK RENDEZVÉNYE – ERDŐ PÉTER ÉS BALOG ZOLTÁN: KERESZTÉNY ÉRTÉKÉKEK A 21. SZÁZADBAN (2016. JANUÁR. 14.)**

A Várkert Bazár adott otthont a XXI. Század Intézet és a Polgári Magyarországért Alapítvány által szervezett 2016-os Eötvös előadásnak. Az esemény fókuszában a kereszténység XXI. századi kihívásai, valamint a kereszténység migrációs válságra adott válaszai álltak. A rendezvényen köszöntő beszédet mondott **Gulyás Gergely**, a PMA főigazgatója. Ezt követően **Balog Zoltán** református lelkész, az emberi erőforrások minisztere, majd **Erdő Péter** bíboros tartott előadást. Az előadók hangsúlyozták: az Európát ért legújabb kori kihívások megoldásában kulcsszerep hárul az európai kulturális identitást alapjaiban meghatározó keresztény vallásra.

2.) **A KOMMUNIZMUS ÁLDOZATAINAK EMLÉKNAPJA (2016. FEBRUÁR 25.)**

A Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja alkalmából a Terror Háza Múzeum előtt egész napos gyertyagyújtással tisztelegtünk az áldozatok emlékének. A Hősök falánál este **Erdő Péter** bíboros is mécesest gyújtott. Ezen a napon kiállításainkat előzetes regisztráció nélkül térítésmentesen látogathatták az érdeklődők. Este 18 órától **Áder János**, köztársasági elnök mondott beszédet Békéssámszonban, **Annus István**, a Magyar Ellenállási Mozgalom egykori vezetőjének szobránál. A helyszínen méces gyújtással emlékeztünk a kommunizmus áldozataira, és látogatható volt a tavaly októberben felavatott Szabadság Háza is.

3.) **MI LESZ VELED, EURÓPA? – „WIR SCHAFFEN DAS.” – BIZTOS? – KEREKASZTAL-BESZÉLGETÉS A MIGRÁCIÓS VÁLSÁGRÓL (2016. ÁPRILIS 12.)**

Közalapítványunk szervezésében immár harmadszor került megrendezésre a migrációs válságról szóló kerekasztal-beszélgetésünk. A Terror Háza Múzeum és a XXI. Század Intézet közös rendezvényén **Schmidt Mária**, a Terror Háza Múzeum főigazgatója, **Schiffer András**, az LMP társelnöke, **Frank Füredi** szociológus és **Boris Kálnoky** újságíró vett részt. A beszélgetés során a résztvevők ismertették, mennyiben változott a válsággal kapcsolatos véleményük a 2015 ősze és 2016 tavasza között eltelt időszakban. Az eseményen a migrációs hullám kezelésére vonatkozóan is elhangzottak ötletek. A jelentős sajtóérdeklődés mellett a programot **Tallai Gábor**, a Terror Háza Múzeum programigazgatója moderálta.

4.) NEMZETKÖZI ROMA NAP (2016. ÁPRILIS 8.)

A **Nemzetközi Roma Nap** alkalmából ebben az évben az **1956-os Emlékbizottság** támogatásával és a Közalapítvány, Budapest Fővárosa, a BKK, valamint a Roma Sajtóközpont együttműködésével cigány szabadságharcosok portréján keresztül mutatták meg, hogy romák és nem romák múltja és jelene összefonódik. A rendezvény, mely magába foglalta a *"Ha szaladok, agyonlőnek, ha megállok, agyonvernek"* című **oktatási segédanyag** bemutatóját, a Terror Háza Múzeumban került megrendezésre. Felszólalt **Balog Zoltán** miniszter, **Schmidt Mária** kormánybiztos, **Orsós Anna** romológus és **Porogi András**, a Toldy Ferenc Gimnázium igazgatója.

5.) A HOLOKAUSZT MAGYARORSZÁGI ÁLDOZATAINAK EMLÉKNAPJA – SALKAHÁZI SÁRA EMLÉKE ÉS EMLÉK-KONCERT (2016. ÁPRILIS 17.)

Közalapítványunk idén is megemlékezést tartott a Holokauszt Áldozatainak Emléknapján. A Terror Háza Múzeum előtti utcafronton tartott eseményen **Schmidt Mária**, a Terror Háza Múzeum főigazgatója és **Granasztói György** történész, egyetemi tanár, miniszterelnöki főtanácsadó mondott beszédet. Schmidt Mária a márciusban elhunyt Kertész Imre szavait idézte, és figyelmeztetett rá: minél inkább hangsúlyozzuk a holokauszt irracionális mivoltát, annál messzebbre taszítjuk magunktól a jelenséget. Granasztói György az idei megemlékezés központi alakja, Salkaházi Sára személye kapcsán elmondta, az 1944-ben meggyilkolt vértanú mindnyájunk számára példamutatás arra, hogy a holokauszttal kapcsolatos adatok mögött az embert is vegyük észre. A megemlékezésen **Lakatos Mónika** és a **Romengo zenekar**, valamint a **Parafónia zenekar** is fellépett. Az eseményt **Tallai Gábor**, a Terror Háza Múzeum programigazgatója vezette fel.

6.) MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA A TERROR HÁZA MÚZEUMBAN (2016. JÚNIUS 25.)

Hagyományosan nagy érdeklődés mellett zajlott le a 2016. június 25-i, Múzeumok Éjszakája a Terror Háza Múzeumban. A látogatókat állandó kiállításunk mellett, „1956 – Szabadságért és függetlenségért” című szabadtéri tárlatunkkal vártuk.

7.) BÖSZMESÉGEM TÖRTÉNETE – 10 ÉVES AZ ŐSZÖDI BESZÉD – KERKASZTAL-BESZÉLGETÉS (2016. SZEPTEMBER 15.)

A Terror Háza Múzeum adott otthont a XXI. Század Intézet rendezvényének, amelyen a tíz éve nyilvánosságra került őszödi beszéd hatásairól beszélgetett **Schmidt Mária**, a Terror Háza

Múzeum főigazgatója, **Gulyás Gergely**, az Országgyűlés alelnöke, **Schiffer András** volt országgyűlési képviselő, **Galló Béla** politológus, valamint **Megadja Gábor** eszmetörténész. A beszélgetést **Tallai Gábor**, a Terror Háza Múzeum programigazgatója moderálta. Schmidt Mária elmondta, az őszi beszédből mindenki számára világgossá válhatott, hogy Gyurcsány Ferenc valójában egyfajta zsákmányként tekintett a szocialista pártra, amit személyes ambíciói kielésére kívánt felhasználni. Gulyás Gergely szerint Gyurcsány a beszéddel hatalmasat hibázott, de az igazi bűn az volt, amit az MSZP-SZDSZ kormányzat Gyurcsány vezetésével, az országgal tett. Schiffer András úgy vélte, hogy a 2006-os eseményekért elsősorban azok a felelősek, akik a beszéd nyilvánosságra kerülése után igyekeztek Gyurcsány Ferencet tisztára mosdatni. Galló Béla politológus szerint az őszi beszéd politikatörténeti tényként nagy jelentőségű, de Gyurcsány nem emiatt, hanem rossz kormányzása következtében bukott meg. Megadja Gábor eszmetörténész arról beszélt, hogy szerinte az őszi beszédnek semmi köze a beismeréshez, mint ahogy azt Gyurcsány Ferenc értékeli, hiszen az zárt körben hangzott el, és pont az érintettekkel – azaz a magyar néppel – nem közölte az igazságot. A rendezvényt nagy sajtóérdeklődés kísérte, valamint a helyszínen is számos érdeklődő hallgatta az eszmecsereét.

8.) **BERNHARD VOGEL: LÉGY BÁTOR, POLGÁR! CÍMŰ KÖNYVÉNEK BEMUTATÓJA** (2016. SZEPTEMBER 30.)

A Terror Háza Múzeumban tartott eseményen köszöntőt mondott **Schmidt Mária**, a Terror Háza Múzeum és a XXI. Század Intézet főigazgatója és **Frank Spengler**, a KAS magyarországi képviselővezetője. Ezt követően **Balog Zoltán**, az emberi erőforrások minisztere méltatta a könyvet, majd **Bernhard Vogel** szólalt fel. A könyvbemutatón Balog Zoltán kiemelte: Bernhard Vogel egy nagy politikai generáció korszakos alakja, neve elválaszthatatlan Helmut Kohlétól. Ez a háború utáni generáció – Németország újraegyesítése révén – bebizonyította, hogy a jó célok elérése érdekében sosem szabad feladni, még az olyan terveket sem, amik a realpolitikában az adott pillanatban reménytelennek tűnnek. Schmidt Mária Bernhard Vogelét méltatva kiemelte: a korábbi német tartományi miniszterelnök az egyik legkiválóbb képviselője annak a politikai iskolának, amely a második világháború utáni káoszról tudott rendet teremteni. A könyv szerzője, Bernhard Vogel elmondta, hogy minden demokratikus kormányzású országnak bátor polgárokra van szüksége. Hozzátette: a műben a polgároknak és a politikusoknak egyaránt tükröt kívánnak tartani. Vogel végezetül kiemelte: „Európának változnia kell, de Európát megkérdőjelezni nem szabad.” Frank Spengler, a KAS magyarországi képviselővezetője kijelentette, az a tény, hogy a könyv magyar nyelven is megjelent, Vogel politikai munkásságának kimagasló elismerése. A rendezvényen közel 100-an vettek részt, jelentős sajtóérdeklődés mellett.

9.) **PETŐFI-DÍJ ÁTADÁS** (2016. DECEMBER 5.)

A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány, valamint a MOL Nyrt. által közösen alapított Petőfi-díjat olyan jeles személyek kapják, akik az elmúlt

K

KÖZÉP- ÉS KELET-EURÓPAI
TÖRTÉNELEM ÉS TÁRSADALOM KUTATÁSÁÉRT
KÖZALAPÍTVÁNY

évtizedekben kiemelkedően sokat tettek a közép-európai népek szabadságáért. Az eddigi díjazottak, azaz Gabriel Andreescu, Tökés László, Anne Applebaum, Mart Laar, Miroslav Kusy, Vlagyimir Bukovszkij, Filep Mária, Kozma Imre atya és Karol Sauerland után idén **Balás-Piri László** és **Regéczy-Nagy László** szabadságharcosok részesültek kitüntetésben. Az ünnepségen a díjakat **Hernádi Zsolt**, a Mol-csoport elnök-vezérigazgatója adta át. Köszöntőt mondott **Balog Zoltán**, az emberi erőforrások minisztere, **Schmidt Mária**, a Terror Háza Múzeum főigazgatója, valamint **Kozma Imre atya**, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke. Az ünnepségen a hagyományokhoz híven **Banda Ádám** hegedűművész működött közre.

II.

1.) AZ 1956-OS EMLÉKÉV PROGRAMELEMEI ÉS RENDEZVÉNYSOROZATA

A Kormány az 1728/2015. (X. 8.) Korm. határozatában – az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójáról történő méltó megemlékezés érdekében – a 2016- évet az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékévévé nyilvánította. Az Emlékév megvalósítására a Kormány javaslattevő, véleményező és tanácsadói tevékenységet végző szervként – 2015. október 23-tól 2017. június 16-ig Emlékbizottságot hozott létre, amely 2015. november 11-én alakult meg. Az azóta eltelt időszakban az Emlékbizottság további 3 alkalommal ülésezett.

A Kormány az 1729/2015. (X. 8.) Korm. határozatában az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékéve koordinálásáért felelős kormánybiztossá dr. Schmidt Máriát nevezte ki.

A Kormány a 1017/2016. (I. 22.) Korm. határozata alapján a kormánybiztos az 1956-os Emlékbizottság működési feltételeinek biztosítását, a programok megvalósítását, valamint a pályázatok lebonyolítását a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítványon keresztül látja el.

A 2016. évi központi költségvetésben a (központi) programok megvalósításához a Kormány döntése alapján 4680 millió forint, valamint a civil szervezetek, közintézmények, önkormányzatok és egyéb szervezetek programjai pályázati úton történő megvalósításához mintegy 7470 millió forint áll rendelkezésre. A 2017. június 16-ig tartó Emlékév 2017. évi költségvetési forrása tekintetében a Kormány a központi programok javára mintegy 520 millió forintot, a civil szervezetek, közintézmények, önkormányzatok és egyéb szervezetek programjainak pályázati úton történő megvalósításához pedig 830 millió forintot kíván biztosítani.

A pályázatokkal azt céloztuk meg, hogy a kiírások a lehető legszélesebb társadalmi körhöz jussanak el, bel- és külföldön egyaránt. Nagy hangsúlyt fektettünk a fiatalok, az oktatási intézmények, a tudományos közösség megszólítására. Az érdeklődők – önkormányzatok, magánszemélyek, civil szervezetek, alapítványok, egyházak, gazdasági társaságok, közművelődési intézmények, közintézmények, államigazgatási szervek – 6 pályázati konstrukció közül választhatják ki a számukra legmegfelelőbb lehetőséget.

Az 1956-os Emlékév programjainak operatív szervezésére, és bonyolítására a Közép- és Kelet-Európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítványt (továbbiakban: a Közalapítvány) bízta meg, amely önálló projektszervezetet, **Programirodát** hozott létre az alábbi feladatok előkészítésére és bonyolítására:

1.1. AZ 1956-OS EMLÉKÉV PÁLYÁZATI KONSTRUKCIÓJÁNAK BEMUTATÁSA

A **“Mansfeld Péter” pályázon** tudományos kötetek, ismeretterjesztő kiadványok, irodalmi alkotások létrehozatalára lehet pályázni. A **“Büszkeségpont” pályázatra** az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményeinek, hőseinek és áldozatainak közterületi emlékműveket, emlékhelyeket állítani kívánók jelentkezését várják. A **“Zsigmond Vilmos” pályázat** a 60 évvel ezelőtti történelmi események filmes feldolgozására jelentkezőknek szól. A **“Sinkovits Imre” pályázatra** kulturális és tudományos programokat, eseményeket megvalósítani kívánók nyújthatják be pályaműveiket. A **“Romkocsma” pályázatra** pedig a romkocsmákat '56-ra emlékeztető dekorációval, rendezvényekkel, arculattal ellátni szándékozó üzemeltetők jelentkezhetnek. Az **“Angyal István” konstrukció** kiemelt státusú pályázatoknak teremthet forrást, a jelentkezők elsősorban országos hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervezetek, minisztériumi háttérintézmények, államháztartási szervezetek, valamint államigazgatási szervek, valamint az Emlékbizottság által kiemeltnek minősített szervezetek.

KÖZPONTI MEGEMLÉKEZÉS PROGRAMJAI

- **INTÉZMÉNYI ÉS STRATÉGIAI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK (MEGÁLLAPODÁSOK ÉS SZÁNDÉKNYILATKOZATOK)**

Schmidt Mária előkészítő tárgyalásokat folytatott **Áder János** köztársasági elnök úrral, **Kövér Lászlóval**, az 1956-os Emlékév fővédnökével, a Magyar Országgyűlés elnökével, **Tarlós István** úrral, Budapest főpolgármesterével, a Külgazdasági és Külügyminisztérium, a Honvédelmi minisztérium valamint a Belügyminisztérium vezetőivel. Kormánybiztos asszony egyeztetett továbbá **Boross Péter** miniszterelnök úr révén az '56-os szervezetekkel, **Wittner Máriával**, az 1956-os Emlékév védnökével, Magyarország **ENSZ nagykövetével** és washingtoni nagykövetével, a Balassi Intézet főigazgatójával, a legfontosabb **történész-kutatóintézetek** (Nemzeti Emlékezet Bizottsága, Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára, VERITAS Történetkutató Intézet, Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archívum), illetve **múzeumok és szakmai szervezetek** vezetőivel (Magyar Nemzeti Múzeum, Országos Széchényi Könyvtár, Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, Magyar Művészeti Akadémia). Schmidt Mária ezen túl ismertette elképzeléseit a **Magyar Diaszpóra Tanács** ülésén, valamint **2016. május 26-án** az idei nagyköveti értekezleten a külképviseletek vezetőit tájékoztatta Balog Zoltán miniszter úrral, Magyar Levente államtitkár úrral, valamint Pröhle Gergely helyettes államtitkár úrral.

Schmidt Mária **2016. május 3-án** együttműködési megállapodást írt alá **Andrew G. Vajnával**, a nemzeti filmipar fejlesztéséért felelős kormánybiztossal. Ennek értelmében támogatják a forradalommal és szabadságharccal foglalkozó forgatókönyvek megszületését, november 5-6.

között pedig kétnapos fesztivált szerveznek a Corvin Filmpalotában a hat évtizeddel ezelőtt történekről szóló alkotásokból.

Kormánybiztos asszony és **Vaszily Miklós**, az **MTVA** vezérigazgatója **2016. május 12-én** írta alá az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékévének megünneplésében való együttműködésről szóló stratégiai partnerségi megállapodást. Eszerint a közmédia számára kiemelt feladat, hogy minden platformján, azok egyedi vonásait szem előtt tartva, a történelmi visszatekintés mellett a jelenben és a jövőben is használható tudást kínálva, közérthetően emlékezzenek meg a hat évtizeddel ezelőtt történekről.

2016. május 19-én írt alá **Schmidt Mária** és **Szarka Zsolt**, a **Magyar Posta Zrt.** elnök-vezérigazgatója együttműködési megállapodást. Ennek értelmében a Magyar Posta Zrt. az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára emlékbélyeget adott ki. Az Emlékbizottság a pályázati kiíráshoz szakmai háttérrel és az internetes közönségzavazáshoz az online felületet biztosította.

Kormánybiztos asszony és **Dávid Iлона**, a **MÁV Zrt.** elnök-vezérigazgatója **2016. június 14-én** írtak alá együttműködési megállapodást, így az utasok a legforgalmasabb vasútállomásokon is találkozhatnak az 1956-os forradalom és szabadságharc hőseivel. Az emlékezés jegyében egy mozdonyt is felmatricáztak novemberben, amely „a hatvanadik évforduló üzenetét” viszi majd el az ország minden szegletébe.

Az együttműködési megállapodások keretében a **Budapesti Közlekedési Központ Zrt**-vel, a **MÁV Magyar Államvasutak Zrt**-vel, a **MOL Nyrt**-vel és az **OTP Bank Nyrt**-vel kötött stratégiai megállapodások értelmében közel 240 településen és mintegy 110 budapesti helyszínen kerültek kihelyezésre az 1956-os Emlékév kampányelemei.

A kihelyezések október eleje-november eleje közötti időszakban voltak láthatók, a MÁV Zrt. állomásain a plakátok az Emlékév végéig, 2017. június 30-ig biztosítottak.

A partnerek vállalták a felületek biztosítását, az Emlékbizottság pedig a grafikai tervezést, gyártást és kihelyezést, eltávolítást.

Cég neve	Időtartam	Darabszám, helyszínek
BKK	2016.10-14-2016.11.06.	69 megálló és 900 buszplakát Budapest-szerte
MÁV	2016.10.20-2017.06.30.	59 vasútállomáson 148 kihelyezés országszerte

MOL	2016.10.10-2016.11.04.	282 töltőállomás fotócellás ajtaja országszerte
OTP	2016.10.19-2016.11.10.	200 db prémium fiók, kirakati felülete országszerte

- **ORSZÁGOS FESZTIVÁLPROGRAMBA VALÓ TEMATIKUS BEKAPCSOLÓDÁS**

Tekintettel arra, hogy a Magyarországon zajló éves fesztiválprogram (**Gyereksziget, VOLT Fesztivál, Balaton Sound, Sziget Fesztivál, Strand Fesztivál**) mintegy **1 millió látogatót** vonz a legkülönbözőbb korcsoportok közül, a Programiroda közbeszerzés keretében megbízta a Sziget Kft.-t, hogy minden programjában külön az Emlékévre emlékező, arra reflektáló programelemekkel szólítsa meg a közönséget. Az 1956-os forradalmat és szabadságharcot bemutató, korcsoportokhoz igazított program- és látványelemek az 5 fesztiválon mintegy 1 millió látogatót értek el, így hatékonyan tudták megidézni a forradalom emlékét.

- **KÖZPONTI RENDEZVÉNYEK TERVEZÉSE, ELŐKÉSZÍTÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA**

Az állami rendezvények szervezéséért felelős kormány szervezettel együttműködésben a Programiroda megtervezte, összeállította és megvalósította a legintenzívebb időszak (2016. október 16. – 2016. november 6.) programelemeit.

2016. október 16. Szeged

Hősöknek nevezte az 1956-os szegedi egyetemistákat **Áder János** köztársasági elnök a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége (MEFESZ) megalakulásának jubileuma alkalmából a Szegedi Tudományegyetemen rendezett ünnepségen. A történelmi helyszínen, az SZTE BTK Auditórium Maximumában tartott megemlékezés, a MEFESZ-emlékmű koszorúzása és az SZTE Szenátus ünnepi ülése lett az 1956-os forradalmat idéző országos őszi rendezvény-sorozat nyitánya.

2016. október 20. Corvin Filmpalota - A MAGYAR IFJÚSÁG TÖRTÉNELMET ÍR

Az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetségének megemlékezésén ünnepi beszédet mondott **Sántha Gábor és Schmidt Mária** kormánybiztos. Az ünnepségen átadták az 1956-os MSZVSZ kitüntéseit. Elismerést vehetett át mások mellett **Boross Péter, Schmidt Mária, Szakály Sándor**, a Veritas Történetkutató Intézet vezérigazgatója és **id. Vaszily Miklós szívsebész**. Az 1956-os MSZVSZ az 1956-os Emlékbizottság támogatásával emléktáblát állított a forradalom 60. évfordulója alkalmából a hazáért hősi halált halt szabadságharcosok, a kivégzett mártírok, a börtönre ítélt forradalmárok, a Szovjetunióba deportáltak és a sortüzek áldozatainak emlékére.

2016. október 22. - november 4. ünnepi villamos járatok

A 49-es, valamint a 6-os villamos vonalának történelmi események tekintetében jelentős megállóiban a Nemes Nagy Ágnes Művészeti Szakgimnázium korabeli ruhába öltözött növendékei, vagyis a „rikkancsok” meghatározott napokon és időpontokban szerepükhöz hűen ajánlották és osztották szét az Országos Széchenyi Könyvtár által válogatott archív hírekből összeállított „újságot” (1 db A3-as méretű lap) a járókelőknek. A produkció lényege nem elsősorban az újság terjesztése volt, hanem az utcákat egykor átjáró hangulat visszaidézése.

Megállók: 1. Széna tér; 2. Jászai Mari tér; 3. Nyugati tér; 4. Blaha Lujza tér; 5. Corvin negyed; 6. Kálvin tér; 7. Móricz Zsigmond körtér

2016. október 22. Parlament

Az Ország Háza nemzeti ünnepeinken megnyitotta kapuit az érdeklődők előtt, az idelátogatók 10 és 18 óra között léphettek be a magyar törvényhozás épületébe.

2016. október 22. Müegyetem rakpart - TÖRTÉNELMET CSINÁLT A NÉP

A Müegyetemnél kezdődtek az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából szervezett központi megemlékezések. Az '56-os emlékműnél **Boross Péter** volt miniszterelnök mondott beszédet, aki kiemelte: a hatvan évvel ezelőtti forradalom és szabadságharc ünnepe még soha nem volt olyan emelkedett és széleskörű, mint most. Az 1956-os Emlékbizottság nevében **Rétvári Bence**, az Emlékbizottság állandó tagja, az Emberi Erőforrások Minisztériuma parlamenti államtitkára helyezte el koszorút.

2016. október 22. Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Aulája - TÖRTÉNELMET CSINÁLT A NÉP

Az emlékünnepeken, a történelmi évfolyamok találkozásán **Schmidt Mária**, az 1956-os Emlékév kormánybiztosa, **Józsa János**, a BME rektora és Hajtó Ödön, a Müegyetem 1956 Alapítvány elnöke, '56-os egyetemista mondtak beszédet. A kormánybiztos ünnepi beszédében köszöntötte azokat – többeket név szerint is –, akik a forradalom napjai alatt élelmiszert, ruhát, gyógyszert gyűjtöttek és juttattak el a rászorulóknak, vagy egyéb módon segítettek.

2016. október 22. Müegyetem -> Nagy Imre tér -> Bem József tér - TÖRTÉNELMET CSINÁLT A NÉP

Több ezer, főleg fiatal emlékező részvételével zajlott fáklyás felvonulás Budapesten szombat este. A felvonuló tömeg a Müegyetem rakpartról, három korhű Csepel teherautó felvezetésével indult, majd a Szent Gellért téren és a Nagy Imre téren át a Bem téren található Bem József szoborig vonult.

2016. október 22. Nagy Imre tér, Forradalom Lángja - TÖRTÉNELMET CSINÁLT A NÉP

Tarlós István, Budapest főpolgármestere a Nagy Imre téren mondott beszédet a forradalom és szabadságharc emlékére. A főpolgármester a Budapesti Műszaki Egyetemtől indult fáklyás felvonulás résztvevői előtt úgy fogalmazott: *"1956-ban a magyaroknak alig volt más fegyverünk, mint a szabadság szeretete. A remény pedig sohasem hal meg, amíg a szabadság szenvedélye fűti."*

2016. október 22. Bem József tér - TÖRTÉNELMET CSINÁLT A NÉP

A koszorúzási ünnepséget tartottak a Bem József téren, ahol **Halzl József**, a Rákóczi Szövetség elnöke és **Szász István Szilárd**, a kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetem doktorandusza mondtak beszédet. A Közalapítvány részéről **Tallai Gábor** programigazgató helyezte el a megemlékezés koszorúját.

2016. október 22. Erkel Színház - fényfestés

2016. október 22. Erkel Színház - EGYSÉGBEN A NEMZET

Az Erkel Színházban díszelőadást tartottak „Cziffra 1956” címmel, a Budapesti Filharmónia Társaság - az Opera Együttesének közreműködésével. A rendezvényen köszöntőt mondott **Áder János** köztársasági elnök.

2016. október 23. Kossuth tér - ÜNNEPI ZÁSZLÓFELVONÁS

A három legfőbb közjogi méltóság jelenlétében felvonták Magyarország lobogóját a Kossuth téren.

2016. október 23. XVI. kerület - A SZABAD ÉS FÜGGETLEN HAZÁÉRT

Emlékházat és oktatóközpontot alakított ki a XVI. kerületi önkormányzat Tóth Ilona szülőházában az 1956-os Emlékbizottság támogatásával. Az emlékházat október 23-án, Tóth Ilona születésének napján nyitották meg a látogatók előtt, a rendezvényen **Wittner Mária**, az 1956-os Emlékbizottság védnöke, **Szatmáry Kristóf**, a Miniszterelnökség kereskedelempolitikáért felelős miniszteri biztosa, valamint **Kovács Péter** XVI. kerületi polgármester mondott ünnepi beszédet.

2016. október 23. Kossuth tér - A SZABAD MAGYARORSZÁGÉRT, Díszünnepség

A magyarok mindig a barátaink voltak, és a jövőben, a legnehezebb pillanatokban is mindig számíthatnak Lengyelországra - jelentette ki **Andrzej Duda** lengyel elnök Budapesten, az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából a Kossuth Lajos téren rendezett díszünnepségen. **Orbán Viktor** miniszterelnök beszédében "évezredes igazságként" azt is mondta: "fő dolgokban egység, egyebekben szabadság, és mindenkiben szeretet". A díszünnepségen bemutattuk az 56-os Emlékév reklámfilmjeit, a központi műsort **Káel Csaba** rendezte **Pozsgay Zsolt** író gyermeknaplójából merítő műsora alapján.

2016. október 23. Magyar Állami Operaház - EZ A NAP LESZ MOST MÁR MINDIG A MÉRTÉK

Magától nem győz az igazság, a szabadságért, a nemzeti önrendelkezésért, a jogállamért meg kell küzdeni - mondta a Magyar Állami Operaházban az 1956-os forradalom 60. évfordulójának tiszteletére rendezett díszelőadás előtt **Balog Zoltán**, az 1956-os Emlékbizottság elnöke, az emberi erőforrások minisztere. A díszelőadás műsorában elhangzott Beethoven Egmont nyitánya, Kodály Zoltán Budavári Te Deum című műve, Márai Sándor Mennyből az angyal című verse és láthatta a közönség A napfény természete című táncdarabot.

2016. október 23. Budapest Sportaréna - SZABADSÁGKONCERT

Több ezer ember ünnepelt nagyszerű hangulatban a Papp László Budapest Sportaréna-ban a Szabadságkoncert 1956 elnevezésű rendezvényen. Felléptek: **Vastag Csaba, Deniz, The Biebers, a PG Csoport, a Beatrice, Ákos és az East zenekar**. A fellépők közötti szünetekben a közönség megtekinthette az 1956-os Emlékév imázsfilmjeit, valamint a Játsszunk nyugodtan című dokumentumfilmet. A koncertet mintegy hatezren követték a helyszínen!

2016. október 23. Budapest Sportaréna - fényfestés**2016. október 24. Blaha Lujza tér - fényfestés****2016. október 25. Parlament - TELE VOLT HALOTTAKKAL A TÉR**

Kövér László házelnök beszédet mondott az Országgyűlés 1956-2016 – Tele volt halottakkal a tér... címmel megrendezett ünnepi ülésén az Országházban 2016. október 25-én. Az ünnepi ülést az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából tartották. Az ünnepi ülésen elnöklő **Latorcai János** külön köszöntötte **Áder János**, köztársasági elnököt, **Orbán Viktor** miniszterelnököt, az 1956-os szervezetek képviselőit, az '56-os események jelen lévő szemtanúit, politikai üldözötteket, a jelen lévő volt közjogi méltóságokat, a külhoni magyar közösségek képviselőit, a magyar történelmi egyházak képviselőit, a magyar EP-képviselőket, valamint **Stanislaw Tillich-et**, a német parlament felsőházának (Bundesrat) elnökét és **Marek Kuchcinskit**, a lengyel Szejm elnökét, akik fel is szólaltak az ülésen. Marek Kuchcinski és Stanislaw Tillich az ünnepi ülést megelőzően Kövér László meghívására részt vett az 1956. október 25-i Kossuth téri sortűz áldozatairól szóló megemlékezésen, az Országház előtt kialakított emlékhelyen. A Magyar Országgyűlés felsőházi termében az ünnepi ülést követő szakmai konferencián többek között előadást tartott **Schmidt Mária**, az '56-os Emlékév kormánybiztosa és **Latorcai János**, az Országgyűlés alelnöke.

2016. október 25. Nemzeti Színház - TÓTH ILONKA, 1956

Szilágyi Andor Tóth Ilonka című darabbal ünnepelte az 1956-os forradalom 60. évfordulóját a Nemzeti Színház, melyet **Vidnyánszky Attila** rendezte. A darabot Varsóban is bemutatták nagy sikerrel.

2016. október 26. Mosonmagyaróvár - VÉRÜNKET ADTUK A SZABADSÁGÉRT

Az emlékezés fontosságáról beszélt **Balog Zoltán**, az emberi erőforrások minisztere Mosonmagyaróváron, az 1956-os sortűz áldozatainak emlékére rendezett ünnepségen.

2016. október 31. Újpest, Városháza - fényfestés

2016. november 3. Rákoskeresztúri új köztemető - ÉRTED HALTAK

A Rákoskeresztúri új köztemető 297-es parcellájában felépített új látogatóközpont a szomszédos 298-as, 300-as és 301-es parcellák és az abban nyugvók történetét mutatja be. Az emlékpark a közeli Kisfogházzal, az egykori kivégzések legfőbb helyszínével együtt nemzeti emlékhely, amely a magyar történelmi emlékezetre máig ható események, a második világháború, a kommunista diktatúra, 1956 és 1989 mementója. Az emlékműnél tett főhajtás után a látogatóközpontot a **Balog Zoltán** emberi erőforrások minisztere és **Radnainé Fogarasi Katalin**, a NÖRI főigazgatója mellett **Boross Péter** volt miniszterelnök, a Szabadságharcosok Közalapítvány Kuratóriumának elnöke avatta fel.

2016. november 4. Kossuth tér - EURÓPA CSENDES, ÚJRA CSENDES...

Katonai tiszteletadás mellett felvonták, majd félárbócra engedték Magyarország nemzeti lobogóját. A megemlékezésen részt vett Áder János köztársasági elnök, **Kövér László**, az Országgyűlés elnöke, **Benkő Tibor** honvéd vezérkari főnök, **Schmidt Mária**, az 1956-os Emlékév kormánybiztosa, a diplomáciai testület több tagja, továbbá pártok, katonai és állami szervezetek képviselői is.

2016. november 4. Rákoskeresztúri új köztemető - MEGCSELEKEDTÜK, AMIT MEGKÖVETELT A HAZA

Az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésének 60. évfordulóján Schmidt Mária kormánybiztos, az 1956-os Emlékbizottság társelnöke és Tallai Gábor, a Terror Háza Múzeum programigazgatója is koszorút helyezett el a forradalom áldozatainak tiszteletére, a Rákoskeresztúri új köztemetőben.

2016. november 4. Pestszentlőrinci Hargita tér - NOVEMBERI TAVASZ

A nemzeti gyásznapon a főváros XVIII. kerületében lévő Hargita téren tartott megemlékezésen **Áder János** köztársasági elnök és **Balás-Piri László**, a KKETTKK kuratóriumának elnöke, a Történelmi Igazságtétel Bizottság alelnöke mondott beszédet. A résztvevőket **Ughy Attila**

polgármester köszöntötte. Az ünnepségen mécseseket és koszorúkat helyeztek el a Hargita téren lévő, bazaltkockákból álló 1956-os emlékműnél.

2016. november 4. Szent István Bazilika - REQUIEM

A budapesti Szent István-Bazilikában ünnepi hangversenyt tartottak az 1956-os forradalom és szabadságharc áldozatainak emlékére. A Requiem a hősökért elnevezésű hangversenyen a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara és a bazilika kórusa Wolfgang Amadeus Mozart Requiem című művét adta elő. Az eseményen jelen volt **Áder János** köztársasági elnök és felesége, **Kövér László** az 56-os Emlékbizottság fővédnöke, **Balog Zoltán**, az emberi erőforrások minisztere, az 1956-os Emlékbizottság elnöke, **Schmidt Mária** kormánybiztos, az 1956-os Emlékbizottság társelnöke, **Bogárdi Szabó István** református püspök, valamint **Erdő Péter** bíboros, esztergom-budapesti érsek. A koncertet követően az emlékezők mécseseket helyeztek el a Szent István-bazilika előtt, leróva kegyeletüket a hatvan évvel ezelőtt vérbefojtott forradalom áldozatai előtt.

2016. november 4. Szent István tér, Terror Háza Múzeum - fényfestés

2016. november 4. Országos gyertyagyújtás az áldozatok emlékére - A MI HŐSEINK

Az egyházak az 1956-os Emlékbizottság kezdeményezésére mécses- és gyertyagyújtással tisztelegtek a forradalom és szabadságharc hősei és áldozatai előtt. A Terror Háza Múzeumnál a fényfestést követően **Schmidt Mária**, az 1956-os Emlékév kormánybiztosa és **Tallai Gábor**, a Terror Háza Múzeum programigazgatója mécsesgyújtással és néma főhajtással tisztelgett az áldozatok emléke előtt.

2016. november 5-6. Corvin mozi - SZABADSÁG, SZERELEM

'56 és kora a moziban címmel a forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára emlékezve minden generációt megszólító ingyenes vetítéssorozat tartottak a november első hétvégén a Corvin moziban, az 1956-os Emlékbizottság támogatásával, a Budapest Film Zrt. szervezésében és a Filmalap szakmai közreműködésével.

• MAGYARORSZÁG VENDÉGEI PROGRAM

A 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója lehetőséget adott arra, hogy mind nemzeti, mind pedig nemzetközi szinten is méltó módon megemlékezzünk közösségi számvetéssel a szabadságharc hőseiről, meghurcoltjairól és önzetlen támogatói előtt fejet hajtsunk, továbbá köszönetet nyilvánítsunk mindenkinek, aki a mintegy kétszáz ezer emigrációba kényszerített honfitársunkat befogadta.

Magyarország kormánya döntése alapján Schmidt Mária, az 1956-os Emlékév kormánybiztosa az október 23-ai nemzeti ünnepi rendezvényekre azon külföldi vendégeket hívta meg, akik 1956-ban

külföldre menekülni kényszerült honfitársainknak segítettek. A 250 fős meghívotti listát a nagykövetségeink segítségével állítottuk össze.

2016. október 22-24. között végül **138 fő** látogatott Budapestre. Magyarország vendégei több kontinensről érkeztek (Észak- és Dél- Amerika, Ázsia, Ausztrália és Új-Zéland, Európa), összesen 26 országból.

Magyarország vendégei részére az alábbi programokon vettek részt:

2016. október 22. - szombat

15:00 Hagyományos megemlékező ünnepség a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen

Schmidt Mária kormánybiztos a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem aulájában köszöntötte Magyarország vendégeit, akik 26 országból érkeztek Budapestre, az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára rendezett ünnepség díszvendégeiként, hogy együtt emlékezzenek vissza az egykori eseményekre.

18:00 Ünnepi díszvacsora a Várkert Bazárban

Az 1956-os Emlékbizottság által Magyarország vendégei tiszteletére rendezett díszvacsorán **Schmidt Mária** kormánybiztos köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik az 1956-os forradalom és szabadságharc idején segítettek a külföldre menekült magyarokat, majd **Pröhle Gergely** pohárköszöntőjében elmondta Magyarország rengeteget veszített azzal, hogy ilyen sok magyar kényszerült emigrálni, ugyanakkor az a tudás és tapasztalat, amit külföldön szereztek, olyan bátorítást jelentett nekünk, magyaroknak, ami aztán az 1989-es rendszerváltoztatáshoz, a szabadsághoz vezetett. A vacsorán a lengyelek, majd az olaszok, illetve a svájciak képviselői kértek szót és mondtak köszönetet.

2016. október 23. - vasárnap

12:00 Ebéddel egybekötött hajós városnézés

Magyarország vendégei dunai hajózáson tekintették meg Budapest nevezetességeit. A teljes látogatás alatt több forgató csoport készített folyamatosan interjút majd minden vendéggel.

13:30 Parlamenti látogatás

Magyarország vendégei idegenvezető kíséretében betekintheztek a Parlamenti Társalgóba, ellátogathattak a Díszlépcsőházba, megtekintették továbbá a Parlament legimpozánsabb

oszlopcsarnokát, az állami ünnepek egyik kiemelt helyszínét: az Országház Kupolatermét (a Szent Koronával), valamint a Vadász termet.

15:00 *Díszünnepség a Kossuth téren*

Az ünnepség előtt interjúkat játszottak be Magyarország vendégeivel, akik a felkonferálást követően helyet foglaltak a színpadon. Az ünnepi műsor Csics Gyula „1956-os Forradalom-Naplója” című könyvének részleteit dolgozta fel. Az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének 60. évfordulóján tartott díszünnepségen **Orbán Viktor** miniszterelnök és **Andzej Duda**, Lengyelország elnöke mondott beszédet a Kossuth Lajos téren.

19.00 *Díszelőadás az Operában*

Magyar Állami Operaházban az 1956-os forradalom 60. évfordulójának tiszteletére rendezett díszelőadás előtt Balog Zoltán, az 1956-os Emlékbizottság elnöke mondott beszédet. Ludwig van Beethoven: Egmont-nyitánya után Max Richter-David Dawson: A napfény természete táncbemutatója következett, majd Kodály Zoltán: Budavári Te Deum-mal zárult a műsor. Az előadást követő fogadáson vendégeink is részt vettek

2016. október 24. - hétfő

10:00 *Terror Háza Múzeum megtekintése*

Hétfőn, azon vendégeink számára, akik még nem utaztak el, látogatást szerveztünk a Terror Háza Múzeumba. Az idegenvezetés után kis ajándécsomagokkal kedveskedtünk vendégeink részére.

- **A MI HŐSEINK - ORSZÁGOS NYILVÁNOSSÁGPROGRAM TERVEZÉSE, ELŐKÉSZÍTÉSE ÉS KIVITELEZÉSE (PR, MARKETING)**

Mint ahogy korábban beszámoltunk (22. oldal), az együttműködési megállapodások keretében a **Budapesti Közlekedési Központ Zrt**-vel, a **MÁV Magyar Államvasutak Zrt**-vel, a **MOL Nyrt**-vel és az **OTP Bank Nyrt**-vel kötött stratégiai megállapodások értelmében közel 240 településen és mintegy 110 budapesti helyszínen kerültek kihelyezésre az 1956-os Emlékév kampányelemei.

A kihelyezések október eleje-november eleje közötti időszakban voltak láthatók, a MÁV Zrt. állomásain a plakátok az Emlékév végéig, 2017. június 30-ig biztosítottak.

A partnerek vállalták a felületek biztosítását, az Emlékbizottság pedig a grafikai tervezést, gyártást és kihelyezést, eltávolítást.

Cég neve	Időtartam	Darabszám, helyszínek
----------	-----------	-----------------------

BKK	2016.10-14-2016.11.06.	69 megálló és 900 buszplakát Budapest-szerte
MÁV	2016.10.20-2017.06.30.	59 vasútállomáson 148 kihelyezés országszerte
MOL	2016.10.10-2016.11.04.	282 töltőállomás fotócellás ajtaja országszerte
OTP	2016.10.19-2016.11.10.	200 db prémium fiók, kirakati felülete országszerte

Ugyancsak a nyilvánosság program keretében a Programiroda elkészítette és közbeszerzés keretében kiválasztott szolgáltatóval megvalósította az Emlékévhez kapcsolódó **óriásplakát-, épületháló- és tűzfalfestés-kampányát, telefonos alkalmazás készült a főváros olyan helyszíneiről, melyeket a forradalmi harcok különösképp érintettek.**

Épülethálók kihelyezése:

Időszak	Helyszín	Téma
2016. május 1-31.	Bp. XI. Irinyi u. 36.	Mansfeld Péter
	Bp. VI. Oktogon	T 34
	Bp. VIII. Baross tér 17.	csizma torzó
	Bp. XIII. Lehel tér	Csizmadia Ferenc
2016. június 1-30.	Bp. VIII. Erzsébet krt. 1.	Dózsa László
	Bp. V. Parisi udvar	Sponga Julianna
	Bp. XI. Móricz Zsigmond körtér	Molotov koktél
2016. július 1-31.	Bp. VIII. Corvin-köz	Wittner Mária és Sticker Katalin
2016. augusztus 16. – november 1.	Bp. VI. Oktogon	Fejes Tibor
	Bp. V. Astoria	Iván Kovács László
	Bp. VIII. Erzsébet krt. 1.	Pongrácz Gergely
	Bp. XI. Móricz Zsigmond körtér	Szabó János
2016. október 1. – november 1.	Bp. II. Széna tér	Pongrácz Gergely

Tűzfalfestések:

Helyszín	Téma
Bp. XXI. Táncsics Mihály u. 83-85.	rádió
Bp. XXI. Rákóczi út 104.	pesti srác
Bp. XVI. Borotvás utca 2.	Tóth Ilona
Bp. XI. Bartók Béla út 106-110.	bringás zászlóval
Bp. IX. Bokréta u. 29. (dupla felület)	Angyal István
Bp. XIV. Nagy Lajos király útja 153.	Dózsa László
Bp. XX. Petőfi út 6.	vörös csillag

A nyilvánosság program részeként a Programiroda közbeszerzés keretében a Frank Digital Kft-vel együttműködve elkészített több társadalmi célú reklámfilmet és az 56-os Emlékév üzeneteit közvetítő úgynevezett „imázsfilmeket”. A reklámszpotoknak több mutációja készült, a külföldi közönség számára pedig speciális bejátszást készítettünk, mely figyelembe vette a helyi sajátosságokat.

A „Köszönjük” című reklámszpot 100, 60, 30 és 15 másodperces változatban is elkészült 10 féle mutációban, melyekben különböző ismert személyiségek mondanak köszönetet. Új feldolgozás is készült, ahol **Elena Rogers** levelét olvassa fel édesapja. A „Köszönjük” című reklámszpot 30 másodperces nemzetközi változata 30 nyelven került feliratozásra. Az „Emlékezzünk” című reklámfilm 30, 60 és 120 másodperces változatban is elkészült. A díszgyűlésről és a mécesgyűjtési felhívásról továbbá két társadalmi célú hirdetés is készült. A nagyhét eseményeit egy 60 másodperces összefoglaló film mutatja be.

- **KÉPREGÉNY KÉSZÍTÉSE A LEGFIATALABB NEMZEDÉKEK MEGSZÓLÍTÁSÁRA**

Kormánybiztos asszony nemzetközi példák alapján kezdeményezte egy az Emlékév alkalmából létrejövő reprezentatív képregény elkészítését, melyhez sikerült megnyernie Magyarország egyetlen nemzetközi reputációval rendelkező és az Egyesült Államokban is magasan jegyzett képregény-rajzoló művészt, **Futaki Attilát**. A képregény **Schmidt Mária** kormánybiztos és **Tallai Gábor** programigazgató ötlete alapján készül, az előzetes tervek szerint a 46 oldalas kiadvány 2017 elején kerülhet forgalomba.

- **HŐSÖK NÉPE ORSZÁGOS PEDAGÓGUSKÉPZÉSI PROGRAM**

Az Emlékév kiemelt feladata az általános és középfokú oktatási intézmények bevonása a megemlékezés folyamatába, így mind az iskolák megemlékező tevékenységét, mind a

történelemtanárok munkájának támogatására dolgoztunk ki programelemeket. Míg a diákokat a központilag kidolgozott időszak kiállítások helyi felállításával és egy speciális audiovizuális emlékezetgyűjtő program meghirdetésével érhetjük el, a pedagógusok számára országos és akkreditált képzési program keretében kínálunk hasznos tudáselemeket. A felnőttképzés keretében nem csak megismerhetik az 1956-al kapcsolatos legkorszerűbb tudományos ismereteket, de olyan oktatás-módszertani javaslatokkal találkozhatnak, melyek megkönnyítik és élvezetessé teszik a tanórai foglalkozásokat, miközben erősítik a diákok demokratikus attitűdjét.

A fentiekre tekintettel az EMMI-vel és a VERITAS Történetkutató Intézettel együttműködve a Közalapítvány munkatársai, **Schmidt Mária** a Terror Háza Múzeum főigazgatója, **Tallai Gábor** a Terror Háza Múzeum programigazgatója, **Békés Márton** a Terror Háza Múzeum kutatási igazgatója, **Markó György** a Kommunizmuskutató Intézet igazgatója, **Horváth Miklós** a Terror Háza Múzeum vezető történésze, valamint **Bacsoni Dorottya** és **Balogh Gábor**, a Múzeum történészei és **Porogi András** a budapesti Toldy Ferenc Gimnázium igazgatója többhónapos felnőttképzésen vesznek részt. A 2016 szeptemberétől zajló folyamatban összesen **5000**, az ország minden részéről érkező pedagógusnak tartanak plenáris előadást (ennek témája a 20. század tágabb történeti összefüggése, középpontjában az 1956-os forradalommal és szabadságharcával, valamint az 1945 és 1956 közötti antikommunista ellenállás) és kifejezetten '56 hőseire fókuszáló csoportos foglalkozást. A heti rendszerességgel, egymással párhuzamosan több helyszínen 70–75, többségében középiskolai (nem csak történelem) tanár számára tartott foglalkozások több városban kerülnek megrendezésre: Cegléden, Egerben, Kecskeméten, Mezőkövesden és Simontornyán, Székesfehérváron. **Szeptember és október hónapban 792 fő képzése zajlott, november–december hónapra a létszám 1075 fő, így elmondható, hogy idén közel 2000 pedagógus vesz részt a pedagógusképzési programban.**

Ugyancsak az oktatási program része a központi időszak kiállítás mutációinak elérhetővé tétele az iskolák számára. „A szabadságért és függetlenségért, 1956” elnevezésű tárlatunkat több méretben és az Emlékév arculati elemeivel bocsátjuk az iskolák rendelkezésére, melyek letölthetők, kinyomtathatók, vagy amennyiben erre nincsen módjuk, „roll-up”- formátumú tárlatként elkérhetik a kiállítási anyagot a Programirodától és két heti időtartammal bemutathatják azt.

- **HONLAP KÉSZÍTÉSE (WWW.MAGYARFORRADALOM1956.HU)**

A Programiroda olyan honlapot tervezett és valósított meg 2016 januárjában, amely az Emlékbizottság szervezeti bemutatásán túl az alábbi funkciókat elégíti ki:

- pályázatok közzététele, pályázati dokumentáció letöltésének biztosítása
- pályázati eredmények közzététele
- az Emlékbizottság és bíráló bizottság tagjainak bemutatása

- központi programelem-javaslatok (előre elkészített professzionális időszaki kiállítások, irodalmi és zenei műsorok valamint dokumentumfilmes produkciók letölthetővé tétele, mindez több nyelven)
- az Emlékévhez kapcsolódó vizuális arculati elemek letölthetővé tétele
- edukációs és ismeretterjesztő elemek közzététele
- országos és nemzetközi szinten megvalósuló programelemek dokumentációja és bemutatása
- együttműködő partnerintézmények bemutatása

KÜLFÖLDI PROGRAMOK

- **NEMZETKÖZI PROGRAMCSOMAG ÖSSZEÁLLÍTÁSA ÉS MEGVALÓSÍTÁSA**

Kormánybiztos asszony irányításával, közös nemzetközi programcsomagot állított össze a Külgazdasági és Külügyminisztérium valamint a MŰPA, melynek elemei között a legkülönbözőbb műfajú programok szerepelnek (irodalmi műsor, kiállítás szervezés, filmvetítés, ismeretterjesztő és tudományos konferencia stb.) A programok megvalósításában részt vettek Magyarország külhoni missziói és kulturális intézetei, az Emlékbizottság szerződés keretében biztosítja a forrást a megvalósításhoz.

A missziók **134 városban 381** rendezvényt valósítottak meg.

A külképviseletek az 1956-os Emlékév kapcsán szervezett programjai kategóriákra bontva:

KATEGÓRIA 1 - Emlékművek, emléktáblák, szobrok állítása, helyreállítása, közterületek elnevezése

18 városban: Bécs, Beregszász, Brüsszel, Luxemburg, Csíkszereda, Kassa, Koppenhága, Krakkó, Madrid, Mexikóváros, New York, Ottawa, Quito, Strasbourg, Szabadka, Torontó, Varsó, Washington

KATEGÓRIA 2 - Tudományos jellegű tevékenység: pódiumbeszélgetés, történészkonferencia, előadás, kutatás, pályázatok, könyvkiadás, történeti dokumentumok gyűjtése, rendhagyó történelemórák

K

KÖZÉP- ÉS KELET-EURÓPAI
TÖRTÉNELEM ÉS TÁRSADALOM KUTATÁSÁÉRT
KÖZALAPÍTVÁNY

66 városban: Algír, Almati, Asztana, Athén, Barcelona, Bécs, Beregszász, Berlin, Bern, Brüsszel, Luxemburg, Buenos Aires, Bukarest, Canberra, Chicago, Csíkszereda, Dublin, Düsseldorf, Eszék, Hága, Helsinki, Hong Kong, Isztambul, Jakarta, Kairó, Kassa, Kisinyov, Kolozsvár, Koppenhága, Krakkó, Kuala Lumpur, Lisszabon, Ljubljana, Lendva, London, Los Angeles, Madrid, Melbourne, Milánó, Moszkva, Mumbai, Nairobi, New York, Párizs, Pozsony, Prága, Pristina, Quito, Róma, Stuttgart, Szabadka, Szkopje, Szófia, Szöul, Tel-Aviv, Tirana, Tokió, Torontó, Tunisz, Újdelhi, Ungvár, Varsó, Vatikán, Washington, Wellington, Zágráb

KATEGÓRIA 3 – Kiállítások

92 városban: Abu Dhabi, Addisz-Abeba, Amman, Ankara, Asztana, Bagdad, Baku, Barcelona, Bécs, Belgrád, Beregszász, Berlin, Bern, Sao Paulo, Brüsszel, Buenos Aires, Bukarest, Canberra, Chicago, Csíkszereda, Dublin, Düsseldorf, Erbil, Eszék, Genf, Hága, Hanoi, Helsinki, Ho Si Minh, Hong Kong, Iszlambad, Isztambul, Jakarta, Jekatyerinburg, Kassa, Kazány, Kijev, Kisinyov, Kolozsvár, Koppenhága, Krakkó, Kuala Lumpur, Lisszabon, Ljubljana, Lendva, London, Madrid, Melbourne, Mexikóváros, Milánó, Moszkva, München, Nairobi, New York, Oslo, Ottawa, Párizs, Peking, Podgorica, Pozsony, Pretoria, Pristina, Quito, Rabat, Ramallah, Riga, Róma, Santiago de Chile, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Szarajevó, Szingapúr, Szkopje, Szófia, Szöul, Tajpej, Tallinn, Taskent, Tbiliszi, Teherán, Tel-Aviv, Tirana, Torontó, Újdelhi, Ulánbátor, Ungvár, Vatikán, Vilnius, Washington, Wellington, Zágráb

KATEGÓRIA 4 - Előadóművészetek: koncert, színházi, opera-, táncelőadás, filmvetítés

81 városban: Abu Dhabi, Addisz-Abeba, Athén, Baku, Bécs, Bejrút, Belgrád, Beregszász, Berlin, Bern, Brazíliaváros, Brüsszel, Buenos Aires, Bukarest, Bydgoszcz, Chicago, Csungking, Dublin, Düsseldorf, Erbil, Eszék, Genf, Hága, Helsinki, Ho Si Minh, Hong Kong, Isztambul, Jakarta, Jekatyerinburg, Kassa, Katowice, Kijev, Kisinyov, Kolozsvár, Koppenhága, Krakkó, Kuala Lumpur, Kuvait, Lisszabon, Ljubljana, Lendva, London, Los Angeles, Madrid, Mexikóváros, Milánó, Minszk, Moszkva, München, Nairobi, New York, Oslo, Ottawa, Párizs, Peking, Podgorica, Pozsony, Prága, Quito, Rabat, Riga, Rijád, Róma, Santiago de Chile, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Szarajevó, Szentpétervár, Szkopje, Szófia, Szczecin, Taskent, Tirana, Torontó, Ulánbátor, Ungvár, Varsó, Washington, Wellington, Katowice, Zágráb

KATEGÓRIA 5 – Egyéb ünnepi megemlékezés

124 városban

A MÜPA az évforduló alkalmából magyar előadóművészek bevonásával nemzetközi zenei programcsomagot állított össze, melynek megvalósítását is vállalta. A program keretében –

K

KÖZÉP- ÉS KELET-EURÓPAI
TÖRTÉNELEM ÉS TÁRSADALOM KUTATÁSÁÉRT
KÖZALAPÍTVÁNY

melyhez az Emlékbizottság mintegy 1 milliárd forintot biztosított – magyar művészek utaztak a világ különböző tájaira, hogy megismertessék az ott lakókat hazánk kulturális értékeivel.

október 16.	London
október 18.	Berlin
október 18.	Ljubjana
október 19.	Madrid
október 21.	Zürich
október 21.	Eszék
október 22.	Genf
október 24.	Prága
október 25.	München
október 25.	Zágráb
október 26.	Brüsszel
október 26.	Róma
október 26.	Szarajevó
október 27.	Graz
október 27.	Belgrád
október 28.	Bécs
november 15.	Párizs
november 15.	Szófia
november 21.	Kassa
november 22.	Krakkó
november 23.	Varsó
november 24.	Wroclaw
november 26.	Szczecin
november 27.	Bydgoszcz
november 28.	Katowice

Az alábbi rendezvénytervek minden esetben a Közalapítvány saját 2016. évi költségvetési forrásaiból valósulnak meg.

- **„1956 – A SZABADSÁGÉRT ÉS A FÜGGETLENSÉGÉRT” C. SZABADTÉRI KIÁLLÍTÁS (2016. FEBRUÁR 22.)**

A Terror Háza Múzeum előtti sétalőrészen 2016. február 23-án **Balog Zoltán**, az emberi erőforrások minisztere nyitotta meg az „1956 – A szabadságért és függetlenségért” című év végéig látogatható tablókiállítást, mely **magyar és angol nyelven állít emléket a forradalomnak** és

szabadságharcnak, különös tekintettel a pesti srácokra. Ezek a fiatalok a saját vérük árán akadályozták meg azt, hogy ez a forradalom valamilyen kompromisszumba, a politikusok kompromisszumába fulladjon. A pesti srácok az életüket áldozták azért, hogy ebből a népfelkelésből forradalom legyen, majd abból pedig szabadságharc. A képek az **oktatási intézmények számára**, a megemlékezéseik támogatásához, **2016 májusától** (roll-up formátumban) online letölthetők és kölcsönözhetőek.

- **RENDAHAGYÓ TÖRTÉNELEMÓRÁK (2016. FEBRUÁR 23.)**

2016. február 23-án a Közalapítvány történészei az Emlékév kapcsán rendhagyó történelemórákon mutatták be a forradalom és szabadságharc – ismert és névtelen – hőseit. A rendhagyó történelemórák az Emlékév tematikájához illeszkedtek, így kimondottan a forradalom budapesti és vidéki hőseiről szóltak.

A Közalapítvány történészei február 23. és február 26. között az alábbi témákban tartottak rendhagyó történelemórákat a közel 1000 fős, javarészt diákokból álló érdeklődő közönségnek:

- Bacsoni Dorottya: Szabadsághősök
- Balogh-Ebner Márton: Mansfeld Péter
- Balogh Gábor: Óbuda hősei
- György Sándor: Elfelejtett hőseink
- Horváth Miklós: Katonahősök
- Kloska Tamás: Miskolc hősei
- László Bernadett: Hős sportolók
- Markó György: A szabadság szolgálatában
- Nagy Gergely: A győztes forradalom hősei
- Pál Zsombor Szabolcs: '56 hősnői
- Szabó Ákos: Budai hősök
- Tóth Bálint: Diákhősök

- **„EGY AKARATON” CÍMEN ÚJ IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁS LÉTESÍTÉSE A TERROR HÁZA MÚZEUMBAN (2016. JÚNIUS 16.)**

A 21. század legújabb filmes technikáját, a VR-t, azaz virtuális valóságot megteremtő megoldásokkal készült el a Terror Háza Múzeum 1956-os témát feldolgozó időszaki kiállítása „Egy akaraton” címmel. A világon egyedülálló, eddig még nem alkalmazott technológiát felhasználó tárlaton hat, egyenként 4–5 perces kisfilm tekinthető meg, amelyek 360 fokban tekinthetőek meg. A filmeket **Pálfi György** nemzetközi díjas magyar filmrendező készítette, a kiállítási alap, valamint a történeti koncepciót **Schmidt Mária főigazgató és Tallai Gábor programigazgató** jegyzi, szakértőként **Markó György**, a Kommunizmuskutató Intézet igazgatója segítette a munkát. A kiállítás 2016. június 16-án nyílt meg. A kiállításhoz enteriőr, hat megtekintő-szoba és összesen 12 film tartozik. A speciális technikával rögzített és 360 fokban

megtekinthető kisfilmek mindegyike a forradalom és szabadságharc egy-egy ikonikus és jellemző pillanatát dolgozza fel.

2.) ELSŐ VILÁGHÁBORÚS CENTENÁRIUMI PROJEKT ÉS RENDEZVÉNYSOROZAT

A Kormány az első világháború kirobbanásának 100. évfordulójára, illetve a 2020-ig tartó **centenáriumi programsorozat** lebonyolítására **létrehozta** az Első Világháborús Centenáriumi Emlékbizottságot (1472/2012 (X. 29.) számú Kormányhatározat). Az előzetes terveknek megfelelően az Emlékbizottság és a titkársági feladatokat ellátó XX. Század Intézet a **hat éven át tartó centenáriumi programsorozat** során folyamatosan dolgozza ki (1) a központi megemlékezések, rendezvények, kiállítások, tudományos és oktatási programok koncepcióit és valósítja meg azokat, illetve (2) együttműködésben az illetékes **nemzetközi szervezetekkel irányító szerepet vállal** nemzetközi programsorozatok koordinálásában. Az Emlékbizottság és a XX. Század Intézet a centenáriumi programsorozat össztársadalmi jellegének erősítése érdekében ugyanakkor (3) **több ezer hazai szervezetnek, helyi közösségnek, településnek kínál folyamatos pályázati lehetőséget.**

Az első világháború centenáriumi megemlékezéseinek legfontosabb tudományos és emlékezetpolitikai alapvetéseit az **Emlékbizottság és a Tudományos Tanácsadó Testület** közösen dolgozták ki:

- **új értelmezési keret teremtése**, amely a száz éven át sulykolt ellentétpárok (győztes-vesztes, áldozat-agresszor stb.) helyett valós lehetőséget ad az események értelmezésére;
- **a nemzeti közösségért meghozott áldozatok** (katona hősök) felmutatása, emlékművek felújítása;
- országos képzési és egyéb oktatási programokkal megszólítani a fiatalokat;
- közösségi emlékezet erősítése;
- **nagyszabású központi programokkal** és hozzájuk kapcsolódó nyilvánosság-munkával (kiállítások, nemzetközi tanácskozások, kampányok) felkelteni a hazai és külföldi közönség érdeklődését;
- **folyamatos pályázati lehetőségekkel** forrást teremteni a helyi közösségek megemlékezéseikhez.

2.1. ELSŐ VILÁGHÁBORÚS CENTENÁRIUMI PÁLYÁZATOK

Az évfordulóhoz kötött pályázatok meghirdetésével és koordinálásával az Első Világháborús Centenáriumi Emlékbizottság a XX. Század Intézetet bízta meg. Az első pályázati ciklus 2014. január 15-én indult, melynek keretében mód nyílt tudományos művek megjelentetésére, első

világháborús emlékművek helyreállítására, tudományos és kulturális rendezvények, művészeti tevékenységek megvalósítására, valamint játék- és dokumentumfilmek forgatókönyveinek megalkotására. Külön színfoltot jelentett, hogy az Emlékbizottság a legfiatalabb nemzedékek által kedvelt tematikus számítógépes játékprogramok elkészítésére is forrást teremtett. A pályázatok kezelésére nyilvántartói rendszert létesítettünk.

2.2. RENDEZVÉNYSOROZATHOZ KAPCSOLÓDÓ PROGRAMOK, ESEMÉNYEK

Az Emlékbizottság és a XX. Század Intézet az elmúlt években több mint 30 rendezvényt szervezett, csak 2015-ben közel 20-at. A centenáriumi rendezvények (tudományos ülések, filmvetítések, kiállítások, nemzetközi együttműködések stb.) egy részét közvetlenül a XX. Század Intézet programirodája valósította meg, más részük pályázati támogatással jött létre egyéb intézmények programjaként.

A XX. Század Intézet és a Habsburg Történeti Intézet közvetlen szervezésében megvalósuló programelemek

- **V. MEHMED (1909-1918), A MONARCHIA HÁBORÚS SZÖVETSÉGESE-MŰHELYBESZÉLGETÉS A HABSURG TÖRTÉNETI INTÉZETBEN (2016. MÁRCIUS 30.)**

Az eseményt **Gerő András**, a Habsburg Történeti Intézet igazgatója nyitotta meg. Műhelybeszélgetésünkön **Búr Gábor**, az ELTE Új- és Jelenkori Egyetemes Történeti Tanszékének tanszékvezetője, történésze segítette munkánkat. Előadás és prezentáció formájában mutatta be **V. Mehmed** személyét, az Oszmán Birodalom történetében a korszakhoz kapcsolódó politikatörténeti eseményeket, kapcsolatrendszerüket. Ezt követően szakmai beszélgetés alakult ki az előadó és a résztvevő történészek között. A rendezvény helyszíne a Habsburg Történeti Intézet volt.

- **ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR KIÁLLÍTÁSA (2015. OKTÓBER 16.- ÁPRILIS 9.)**

Az intézmény *Propaganda az első világháborúban* címmel nyitotta meg a kiállítását. 2015 október 16-án, bemutatva a hátszági háborús propagandát és annak alakulástörténetét a gyűjteményben őrzött, rendkívül sokféle és ritka tárgyi és dokumentum-emléken keresztül (plakátgyűjtemény, fronton dolgozó hadifestők munkái stb.). Arra a kérdésre keresik elsődlegesen a választ, hogy hogyan működött a propaganda a Monarchia magyar felében, milyen technikákkal igyekeztek fenntartani hazánkban a háborús lelkesedést, s milyen médiumokat használtak ehhez száz évvel ezelőtt. A kiállítás 2016. április 9-ig volt látogatható. A programok megvalósítására támogatási szerződés keretében mintegy 24,5 millió forintot biztosított Közalapítványunk.

- **MENTALITÁSOK HATÁRVIDÉKÉN: KÉT NÉMET URALKODÓ (I. HOHENZOLLERN KÁROLY ÉS FERDINÁND) ROMÁNIÁBAN (1866-1927) - MŰHELYBESZÉLGETÉS A HABSBERG TÖRTÉNETI INTÉZETBEN (2016. ÁPRILIS 13.)**

A rendezvényt **Gerő András**, a Habsburg Történeti Intézet igazgatója nyitotta meg. Műhelybeszélgetésünkre **Borsi-Kálmán Bélát**, az ELTE Kelet-Európa Története Tanszékének történészét hívtuk meg. Előadásában a korszak két német származású román uralkodójáról, I. Károlyról és Ferdinándról beszélt. Bemutatta Románia korabeli politikai és kulturális állapotát, majd Károly és Ferdinánd jellemző tulajdonságait, külső személyiségjegyeit, mindennapi szokásait, családi kapcsolatait, politikai tevékenységét ismerhettük meg. Az előadást követően szakmai beszélgetés alakult ki az előadó és a résztvevő történészek között. A rendezvény helyszíne a Habsburg Történeti Intézet volt.

- **FRONTMOZI – „A NAGY ÁBRÁND” C. FILM VETÍTÉSE A KINO CAFÉ MOZIBAN (2016. ÁPRILIS 20.)**

A 2014–2015-ös évad után 2016 tavaszán indítottuk újra a Frontmozi rendezvényt. Az első világháborús tematikájú filmvetítésre az előzőekben az Uránia Nemzeti Filmszínházban került sor, utolsó helyszíne pedig a Török Kulturális Intézet volt. Az új évadot a Kino Café Mozi 90 főt befogadni képes, kiválóan felszerelt termében nyitottuk meg, amely tíz hely híján be is telt.

2016. április 20-án A nagy ábránd című francia, fekete-fehér alkotást vetítettük, magyar felirattal. Az 1937-ben Jean Renoir által rendezett klasszikus filmet 1958-ban a világ tizenkét legjobb filmje közé válogatták és ma is az európai filmművészet ikonikus alkotásának számít. A filmet a Terror Háza Múzeum kutatási igazgatójával, **Békés Mártonnal** beszélgetve **Muszatics Péter** rendező-kurátor helyezte kontextusba, negyed óra alatt elemezve annak képi világát, kulturális összefüggéseit, számos érdekességet is megemlítve.

A film azzal az illúzióval számol le, hogy a nemzeti ellentétek eltörpülnek a különböző nemzeteken belüli társadalmi feszültségekhez képest, valamit utal rá, hogy egy következő háború bármikor bekövetkezhet. Utóbbi 1937-ben már benne volt a levegőben. A francia foglyok szökését végig követő cselekményszövés igazi dinamikáját a francia foglyocsoport rangidősének és a német táborparancsnoknak a közeledése adja, akik mindketten a háború következtében letűnni készülő európai arisztokrácia tagjai.

- **„VIRIBUS UNITIS” – FERENC JÓZSEF - MŰHELYBESZÉLGETÉS A HABSBERG TÖRTÉNETI INTÉZETBEN (2016. ÁPRILIS 21.)**

Ferenc József bemutatásával **Gerő András**, az ELTE Gazdaság- és Társadalomtörténeti Tanszékének vezetője és történésze, a Habsburg Történeti Intézet igazgatója segítette a témában való tájékozódásunkat. Gerő András nem politikatörténeti szempontok alapján tartotta meg előadását, hanem a személyiségre fókuszálva. Neveltetése, a főbb személyiségiégyek, életberendezkedésének ismertetése után végigtekintettük Ferenc József egy napját. A napi rutinszerű menetrend során fel-felillant Erzsébethez és a nőkhöz való viszonya, gyermekeivel való kapcsolata, Ferenc József étkezési szokásai, vagyoni helyzete, vallásossága, feudális nagyúri lelkülete, a spanyol etikethez való kitartó ragaszkodása. Az előadás zárásaként pedig a magyar történelemben korszakonként változó emlékezetéről kaptunk áttekintést. Végül a szakmai beszélgetés során a múzeum történészei fordulhattak kérdéseikkel az előadóhoz. A rendezvény helyszíne a Habsburg Történeti Intézet volt.

- **FRONTMOZI – „EURÓPA KAPUJA” C. FILM VETÍTÉSE A KINO CAFE MOZIBAN (2016. MÁJUS 11.)**

Az Első Világháború Centenárium Emlékbizottság immár hagyományosnak mondható Frontmozi című vetítéssorozatának 12. alkalmát 2016. május 11-én tartottuk a Kino Café Moziban. Rendezvénysorozatunk második évadjának második vetítésén lengyel filmdrámát játszottunk, ezzel térve vissza a Frontmozi egyik fontos missziójához, vagyis, hogy a közép- és kelet-európai régió – hozzánk földrajzilag és mentálisan is közel álló – nemzeteinek első világháborús tárgyú alkotásait megismertessük a hazai közönséggel.

Jerzy Wójcik rendező-operatőr 1999-es filmdrámája, az Európa kapuja az 1918-ban kezdődő lengyel–orosz háborúról szól, amelyben a fiatal, újjászülető Lengyelország kettős szabadságharcot vívott: az orosz imperializmussal és a kommunizmus expanziójával szemben. A hazafias, vallásos, antikommunista érzelmes drámában a honvédő lengyeleket három nővér sorsán keresztül ismerjük meg, akikkel szemben a bolsevik agresszorok állnak. Az 1958-as Hamu és gyémánt operatőreként is ismert rendező életművét és gyönyörűen fényképezett, most bemutatott alkotását **Kovács István** író-költő, műfordító, történész és polonista, egykori krakkói konzul segített kontextusba helyezni.

A vetítésen a moziterem 90 székéből 80 hely volt foglalt. A rendezvényt megelőző beszélgetést saját sajtó-videós csapat és az ECHO TV is dokumentálta.

- **HONVÉDELMI MINISZTERIUM EMLÉKMŰAVATÁSA (2016. MÁJUS 17-18.)**

A szerb fronton fogságba esett mintegy 23 000 hadifogoly – akiket 1915 őszén a visszavonuló szerb hadsereg hurcolt magával, s a szigeten dúló kolerajárványt követően létszáma mintegy 16 000 főre apadt – emlékére Asinara szigetén emlékművet állítottak, amely a szigeten raboskodó, valamint ott elhunyt több ezer magyar emlékét is megőrzi. A Honvédelmi Minisztérium 2016. május 17-18-án **Áder János** köztársasági elnök úr jelenlétében adták át. A delegáció tagjaként a Terror Háza Múzeumot **Tallai Gábor** programigazgató képviselte. A programok megvalósítására támogatási szerződés keretében mintegy 20 millió Forintot biztosított a Közalapítványunk.

- **HADTÖRTÉNETI INTÉZET ÉS MÚZEUM ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJA (2016. MÁJUS 20.)**

A Hadtörténeti Intézet és Múzeum 2015-ben kezdte meg, és 2016 májusában nyitotta meg a „Magyarország az első világháborúban 1914-1918” című kiállításukat. Az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság megbízásából 2015 őszén 65.000.000 Ft összegű támogatási szerződést kötött az intézménnyel a Közalapítvány. A kiállítás célja, hogy valamennyi látogatói csoport számára élményközpontúan mutassa be Magyarország szerepét az Osztrák–Magyar Monarchia haderejében, hazánk 1914–1918 közötti katonai történetét és a magyar társadalom háborús szerepvállalását. A hagyományos múzeumi katalógus helyett a kiállítást, - széles közérdeklődésre számot tartó - „képes történelemkönyv” kíséri. A 240 oldalas kiadvány a legújabb történeti kutatásokra alapozva szakszerűen és közérthetően mutatja be az első világháború történetét.

- **AKIK A SZERB POLITIKÁT MEGHATÁROZTÁK: SÁNDOR RÉGENS ÉS NIKOLA PAŠIĆ KORMÁNYFŐ (2016. JÚNIUS 1.)**

Az eseményt Gerő András, a Habsburg Történeti Intézet igazgatója nyitotta meg. Műhely-beszélgetésünkön Juhász József, az ELTE Kelet-Európa Története Tanszékének tanszékvezető történésze mutatta be I. Péter, Sándor régens és a korabeli szerb politikában meghatározó szerepet játszó Nikola Pašić személyét. Mindemellert értékes összefoglalást adott a Szerbiát jellemző és a háborút közvetlen megelőző állapotokról mind bel-, mind külpolitika tekintetében. Továbbá Péter, Sándor és Pašić egymáshoz való viszonyát, jellembeli sajátosságait, eltérő politikai nézőpontjait is megismerhettük. A rendezvény helyszíne a Habsburg Történeti Intézet volt.

- **FRONTMOZI – „A TOPRINI NÁSZ” C. FILM VETÍTÉSE A KINO CAFE MOZIBAN (2016. JÚNIUS 9.)**

Az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság immár hagyományosnak mondható Frontmozi című vetítéssorozatának 13. alkalmát 2016. június 9-én tartottuk a Kino Café Moziban. Rendezvénysorozatunk nyári szünet előtti utolsó vetítésén magyar filmdrámát vetítettünk. A ritkán látható, melodramatikus vonásai ellenére ma is élvezhető, képileg és történettségét tekintve egyaránt elsőrangú alkotás igazi filmes csemegének számít.

Tóth Endre 1939-ben készült alkotásának, a híres Toprini násznak volt már előzménye: az azonos című, 1918-ban megjelent kisregényből hamarosan némafilm született, amely remake-jének tekinthető a fiatal – ekkor csak 26 éves – rendező egyik első filmje. Amint a filmet megelőző és nagyon hasznosnak bizonyuló beszélgetésben **Kurutz Márton**, a Filmintézet filmszakértője kiemelte: a termékeny rendező ebben az évben négy filmet forgatott, amelyek közül ez volt a legjobban sikerült s mindezt a kritika is elismerte. Nem sokkal később a kalandos életű és filmes berkekben legendássá váló rendező az Egyesült Államokba távozott, ahol tízévente újabb és újabb műfajokban próbálta ki magát (melodráma, noire, horror, western), mindegyikben valami újat alkotva. A Tarantino és Scorsese által is elismert életmű legismertebb és legjobban sikerült magyar darabjának bemutatására ritkán kerül sor. A vetítésen a mozi terem 90 székéből 70 hely volt foglalt. A rendezvényt megelőző beszélgetést saját sajtó-videós csapat dokumentálta.

- **FRONTMOZI – „A DICSŐSÉG ÖSVÉNYEI” C. FILM VETÍTÉSE A KINO CAFE MOZIBAN**
(2016. SZEPTEMBER 14.)

Az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság immár hagyományosnak mondható Frontmozi című vetítéssorozatának 14. alkalmát 2016. szeptember 14-én tartottuk a Kino Café Moziban. Rendezvénysorozatunk ezzel megkezdte negyedik, 2016. őszi-téli évadát. Nem kisebb alkotást, mint az első világháborúról szóló – sőt általában a háborús mozikról összeállított – tíz legjobb film között mindig dobogós helyre kerülő legendás alkotást, Stanley Kubrick *A dicsőség ösvényei* című klasszikus alkotását vetítettük.

Az 1957-ben készült független filmet a világ legnagyobb rendezőinek egyike a francia hadseregben szokásos hadbírói eljárásnak szentelte, amelynek keretében három katonát végeznek ki, az „ellenséggel szembeni gyávaság” vétsége miatt. A hamis vádat megfogalmazó és valóban gyáva főtisztviselő, valamint a katonák felettese, a Kirk Douglas által megformált becsületes ezredes konfliktusa a legnagyobb emberi drámákat viszi filmvászonra. **Muszatics Péter** író-rendező és **Békés Márton**, a Terror Háza Múzeum kutatási igazgatója a filmet megelőző tízperces beszélgetésben helyezte kontextusba a filmet, amit sokáig nem vetítettek sem Franciaországban, sem Németországban.

A rendezvényt megelőző beszélgetést saját sajtó-videós csapat dokumentálta.

- **FRONTMOZI – „A VÖRÖS BÁRÓ” C. FILM VETÍTÉSE A KINO CAFE MOZIBAN (2016. OKTÓBER 12.)**

Az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság Frontmozi című rendezvénysorozatának 15. vetítését 2016. október 12-én tartottuk a Kino Café Moziban. Ezúttal Nikolai Müllerschön rendező: A vörös báró c. német-angol koprodukcióban készült filmje került megtekintésre. Az alkotás az első világháború leghíresebb „légiászának”, Manfred von Richthofen harci pilótának az élettörténetét mutatja be. A 2008-ban készült film, a fiatal katonatiszt háborús pályáját vázolja, a légierőhöz való 1916-os csatlakozásától, egészen 1918. április 21.-i haláláig. Az alkotásban a híres pilóta élettörténete mellett bemutatásra került a korabeli haditechnika is, egyben a rendező rámutatott arra, hogy az antant országai a hadianyaggyártás tekintetében egyértelmű fölénybe kerültek a háború második szakaszában. A film kiválóan érzékeltette, hogy a pilóták a háború folyamán példaképekké váltak a lövészárkokban harcoló bajtársaik számára. **Gondos László** hadtörténész, a HM HIM muzeológusa és **Balogh Gábor**, a Terror Háza Múzeum történész munkatársa a filmet megelőző rövid beszélgetésben helyezte kontextusba a filmet, felvázolván a hadirepülés első világháborús történetét, valamint Richthofen, és a hozzá hasonló pilóták háborús helytállásának történetét. A rendezvényt megelőző beszélgetést saját sajtó-videós csapat dokumentálta.

- **FRONTMOZI – „MÁRVÁNYBA VÉSETT NEVEK” C. FILM VETÍTÉSE A KINO CAFE MOZIBAN (2016. NOVEMBER 9.)**

Az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság Frontmozi című rendezvénysorozatának 16. vetítését 2016. november 9-én tartottuk a Kino Café Moziban. Ezúttal Elmo Nüganen észt rendező: Márványba vésett nevek c. filmje került megtekintésre. A történelmi dráma középpontjában az észt függetlenségi háború (1918–1920) állt, amelyet egy fiatal katona egyéni sorsán keresztül dolgozott fel a rendező.

A 2002-ben készült film kiválóan érzékelteti, hogy a balti népek számára az igazi küzdelem az első világháború végén, és azt követően kezdődött, szemben a szovjet Vörös Hadsereg agressziójával. A nemzeti függetlenség kivívása érdekében számtalan tizenéves csatlakozott az újonnan verbuvált észt hadsereghez, így tett a film főhőse is, aki végigharcolta a közel másfél éves fegyveres konfliktust. A filmben a rendező, egy személyes konfliktuson keresztül – a főhős találkozott a bolsevikok oldalán harcoló testvérével – érzékeltette az észt társadalom megosztottságát, a polgárháborúhoz közeli helyzetet.

Dr. Bereczki András történész, az ELTE–BTK tanára, az Észt Köztársaság tiszteletbeli főkonzulja és **Balogh Gábor**, a Terror Háza Múzeum történész munkatársa a filmet megelőző rövid beszélgetésben helyezte kontextusba a filmet. Az eszmecsere során kitértek arra, hogy hogyan érintette a világháború kitörése az észt függetlenségi törekvéseket, továbbá hogy milyen hatással voltak mindegyikre az 1917-es oroszországi események. Végül röviden kitértek arra is, hogy milyen helyet foglal el az észt nemzeti emlékezetben az első világháború. Az eseményen teltház volt, a rendezvényt megelőző beszélgetést saját sajtó-videós csapat dokumentálta.

AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚS CENTENÁRIUMI EMLÉKBIZOTTSÁG TÁMOGATÁSÁVAL
MEGVALÓSULÓ KIEMELT PROGRAMELEMEK 2015/2016-BAN

A múlt évihez képest az alábbi programok még folyamatosak. A következő programok további megvalósulását is a Közalapítványunk finanszírozta **2016-ban**:

- **BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM KIÁLLÍTÁSA**

Budapest-hátország - mozaikok a főváros első világháborús történetéből, időszaki kiállítás a Budapesti Történeti Múzeumban címmel a BTM időszaki kiállítást kíván rendezni a Budavári Palotában 2016 őszi megnyitással. A Székesfővárosi Múzeum már az első világháború alatt folyamatosan gyűjtötte a fővárosi intézmények és a háború idején felállított szervek által átadott dokumentumokat (nyomtatványok, plakátok), illetve vásárolta a háborúhoz kötődő műtárgyakat. A kiállítás alapját **Müllner János** fényképész több száz a háborús főváros mindennapjairól készített fényképe jelenti. A kiállítás mozaikszerűen kívánja bemutatni a világháborús fővárost és azt, hogyan alakul át a lakosság élete fokozatosan a háború hatására, a kezdeti eufórikus hangulattól a mindennapi nélkülözésig. A kiállítás hangsúlyt kíván helyezni egyrészt a hivatalos propaganda hétköznapi életben való lecsapódására, másrészt a jótékonyági akciók, kiállítások, szervek megismertetésére, bemutatva az esetleges párhuzamokat a monarchia más városaiban is. A kiállítás emléket állít a Székesfővárosi Múzeum korát meghaladó gyűjtési koncepciójának is.

- **HM HADTÖRTÉNETI INTÉZET ÉS MÚZEUM DIGITÁLIS ADATBÁZISA**

A Hadtörténeti Intézet a Honvédelmi Minisztériummal és a Magyar Nemzeti Levéltárral együttműködésben egy Magyarországon először készülő, hatalmas, valamennyi hősi halott nevét és (ahol lehetőség van) hősi halálának körülményeit tartalmazó digitális adatbázist készít az Emlékbizottság megbízásából. Ez a veszteséglista már több százezer nevet tartalmaz, és hivatalos tájékoztatásuk szerint 2018-ra a teljes adatbázis elkészül. Az Emlékbizottság megbízta a Közalapítványt a finanszírozás és szerződéskötés lebonyolításával, azonban az intézményektől a hivatalos dokumentumok még nem érkeztek meg.

- **BALASSI INTÉZET ÉS AZ EGYES INTÉZETEINEK KIÁLLÍTÁSAI**

A Balassi Intézet 5 intézete nyert pályázati támogatást 2015-ben. 2015/2016-os új szakaszra támogatásban részesült többek között a Szófia Magyar Intézet (100 közös év – Magyarország és Bulgária kapcsolata az első világháború idején) és Isztambuli Magyar Intézet (Megemlékezés a gallipoli csata 100. évfordulójáról) is, valamint a Balassi Intézet központi pályázata is (világtorné

szervezése: *Száz éves a Csárdáskirálynő*, valamint *a Nők a Háborúban* című kiállítás és rendezvény).

- **KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM PROGRAMJAI**

A szakmai beszámoló szerint a külképviseletek programjaikat maguk állították össze, azok lebonyolítását, szervezését önállóan végezték. A megemlékezés-sorozat tartalma általában megegyezik az itthonival: konferenciák, háttérbeszélgetések, könyvkiadás, film; legnagyobb számban emlékművek felújításával, kulturális rendezvényekkel összefüggő tevékenységeket ölel fel.

Az egyes külképviseletek 2015/2016. évi programjai az alábbiak:

Az ankarai nagykövetség pályázatának kiemelkedő eleme az 1915. évi Gallipoli csata, amelynek 100. évfordulóján Törökországban jelentős megemlékezésekre készültek; a török kormány által szervezett nagyszabású programokra mintegy 100 ország állam- és kormányfőjét várták. A bécsi nagykövetség által jelzett német nyelvű tanulmánykötet – amely egy olyan sorozat része, amely a magyar és a szomszédos államok történelmét dolgozza fel a középkortól a jelenkorig – a beszámoló szerint a 20. századi osztrák–magyar közös múlt feldolgozását segítette elő, szerzőiként neves hazai történészekre utal, akik kiemelten foglalkoznak az I. világháború, előzményei és következményei történetével, kilétüket viszont nem fedi fel. A madridi rendezvények az Osztrák Kulturális Fórummal együttműködésben valósultak meg a Spanyol Nemzeti Könyvtárban. A kerekasztal elsősorban a spanyol semlegességet, a XIII. Alfonz spanyol király háborús felek közötti közvetítői kísérleteit mutatta be.

Az alábbi programok az egyes külképviseleti szervek beszámolója alapján szerepelnek:

1. *Túl a Kárpátokon, Vereckén, Uzsokon* c. film DVD-n- másutt *I. világháborús emlékhelyek Kárpátalján* címmel szerepel (Ungvár, Főkonzulátus).
2. Az osztrák–magyar tüzérség és műszaki alakulatok I. világháborús török szövetségben végzett hadmozdulatairól készített könyv újbóli, átdolgozott kiadása, könyvbemutató (Ankara, Nagykövetség).
3. Marosvásárhely és Maros megye háborút megelőző és háború alatti életének bemutatása (Csíkszereda, Főkonzulátus). A program keretében tudományos és ismeretterjesztő előadások megtartására, V-VIII. és IX-XII. évfolyamosok részére vetélkedők szervezésére, iskolások részére esszépályázat meghirdetésére, valami ünnepi műsorra került sor.
4. Csíkszentgyörgyi I. világháborús emlékmű és kerítésének felújítása (a beszámolóban: A Székely Hadosztály emlékművének kiegészítése az I. világháborúra és az abban harcoló erdélyi nemzetekre utaló elemekkel) (Csíkszereda, Főkonzulátus).
5. Úzvölgyi (Csíkszentmárton) I. világháborús haditemető rehabilitációja, sírok megjelölése, temető emlékműveinek felújítása, temető kerítésének megépítése (illetve a

megkezdett felújítás folytatása) (terméskő lábazattal, fa gömbrúd szerelvényekkel (Csíkszereda, Főkonzulátus).

6. Magyar nyelvű szöveggel is ellátott tájékoztató táblák elhelyezése az I. világháborús temetőkben Észak- Kelet-Szlovákiában, magyar nyelvű turisztikai információk a vonatkozó kiadványokban, valamint kiadvány *Első világháborús katonatemetők a Felvidéken I.* címmel (Kassa, Főkonzulátus).

7. A gödöllői Református Líceum diákjainak részvétele a kelet-szlovákiai katonai temetők helyreállításában, kiutazásuk támogatása (Kassa, Főkonzulátus).

8. Magyar emlékmű elhelyezése Repejő-Jobbos katonatemetőjében (Kassa, Főkonzulátus) ötnyelvű felirattal.

9. Nemzetközi tudományos konferencia Kassán *Az I. világháború és Kelet-Szlovákia* címmel (Kassa, Főkonzulátus).

10. Német nyelvű tanulmánykötet megjelentetése az I. világháború történetéről magyar szemszögből (Bécs, Nagykövetség) a könyvsorozat a Bécsi Magyar Történeti Intézet által 2009-ben elindított „*Publikationen der Ungarischen Geschichtsforschung in Wien*” című kötete.

11. *Csata a Kárpátokban. Az 1914–1915. évi kárpáti orosz offenzíva orosz levéltári források tükrében* c. orosz nyelvű tudományos kötet összeállítása és kiadása (Moszkva, Nagykövetség).

12. *Az orosz csapatok magyarországi betörésének hatásai és következményei a polgári lakosságra az orosz hadsereg kárpáti offenzívája idején 1914–1915 c.* tanulmány megírása (Moszkva, Nagykövetség).

13. Pódiumbeszélgetés történészek, újságírók, véleményformálók részvételével – *Hogyan robbant szét az I. világháború kitörésével a közép- és délkelet-európai multikulturális tér?* címmel (Berlin, Nagykövetség).

14. A pulai múzeum (Isztriai Történeti és Tengerészeti Múzeummal közös szervezésben) a Szent István csatahajóról kiállítás, valamint a Horvátországi Magyar Tudományos és Művészeti Társaság által megjelentetett hajóépítészeti és tengerészeti témájú, a Szent István csatahajóval is foglalkozó magyar nyelvű könyv bemutatója (Zágráb, Nagykövetség).

15. Részvétel a doberdói fennsík magyar emlékhelyeinek helyreállításában és ápolásában (Róma, Nagykövetség).

2.3. KÖZPONTI EMLÉKHELYHEZ KAPCSOLÓDÓ ÖTLETPÁLYÁZAT

Az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság 2015 decemberében ötletpályázatot írt ki az első világháború áldozatainak központi emlékművére. A kiírást indokolta, hogy Magyarországon száz év elteltével sem készült olyan emlékmű, amely a világháború összes áldozatának emléket állítana. A pályázatra több mint félszáz, számos eredeti ötletet felvonultató pályamunka érkezett, ezek közül választotta ki az Emlékbizottság a díjazottakat. A pályázathoz kapcsolódóan

közönségsvavazást indítottunk az emlékhelypalyazat.hu oldalon, valamint egy ezt népszerűsítő médiakampányt is megvalósítottunk.

Az ötletpályázat teljes körű lebonyolítását a Benczúr és Partner Építész Kft. végezte.

2.4. ÚJ VILÁG SZÜLETETT – EURÓPAI TESTVÉRHÁBORÚ 1914–1918 (KÖZPONTI KIÁLLÍTÁS II. ÜTEM)

A kiállítást első része 2015. július 7-i nyitotta meg kapuit a látogatók előtt a Várkert Bazárban. A kiállítás kedvező visszhangra lelt a médiában, eddig közel 10.000-en látogatták meg.

2.5. A HÁBORÚ URAI – ELSŐ VILÁGHÁBORÚS KIÁLLÍTÁS

Az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság támogatásával és megbízásából a XX. Század Intézet szakmai szervezésében elkészült az „Új világ született – európai testvérháború 1914-1918” című kiállítás második része „*A háború urai*” címen, amelynek vezető kurátora **Schmidt Mária** főigazgató asszony, kurátorai pedig **Gerő András**, a Habsburg Történelmi Intézet igazgatója és Tallai Gábor programigazgató. A kiállítás 2016. november 28-án nyílt meg a látogatók számára a Várkert Bazárban egy nemzetközi konferenciával egybekötve.

2.6. „A RÉGI VILÁG UTOLSÓ URALKODÓJA. FERENC JÓZSEF EMLÉKEZETE (2016. NOVEMBER 28.)

Az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság megbízásából a XX. Század Intézet 2015 júliusában nyitotta meg az *Új világ született – Európai testvérháború 1914–1918* c. első világháborús kiállítását. I. Ferenc József osztrák császár és magyar király halálának 100 éves évfordulója és a kiállítás második szakaszának megnyitása alkalmából a XX. Század Intézet és a Habsburg Történelmi Intézet konferenciát szervezett 2016. november 28-án 15:30 órai kezdettel. Az esemény helyszíne a Várkert Bazár multifunkcionális rendezvényterme volt.

A konferencia moderátora **Hittig Gusztáv** egyetemi docens, a Károly Király Imaliga elnöke volt. **Balog Zoltán**, az emberi erőforrások minisztere köszöntőjében arra kereste a választ, hogy Ferenc József minek köszönhette viszonylagosan nagy népszerűségét: felismerte, hogy partnerként, és nem alávettként kell bánni a magyarokkal. A magyarok ma is nyitottak az ilyen típusú együttműködésekre. Ma leginkább Közép-Európa ragaszkodik azokhoz a történelmi és kulturális alapokhoz, amelyek nélkül Nyugat-Európa sem létezhet, ezért fontos hogy felfedezzük és ápoljuk történelmi értékeinket.

Habsburg Károly főherceg, a Habsburg-Lotaringiai-ház feje, a Szent György Rend nagymestere tartott előadást a Habsburgok örökségéről. Kiemelte az első világháború szempontjából azt a különösen meghatározó pillanatot, amikor 1916-ban trónváltás következett be az Osztrák-

Magyar Monarchiában. IV. Károly trónra lépésével egy olyan személyiség került az államalakulat élére, aki elsősorban reformokra építette politikáját, és ami a legfontosabb: elsőik között ismerte fel, hogy ezt a háborút lehetetlen megnyerni. Előadása másik részében pedig párhuzamba állította az egykori Monarchiát és az Európai Uniót. Összegezve úgy látja, hogy ugyan Európában rendkívül gyors fejlődést tapasztalunk, az unió mintha veszített volna dinamizmusából, akár csak az első világháború előtti Európa és a korabeli Osztrák-Magyar Monarchia.

Schmidt Mária történész, a Terror Háza Múzeum főigazgatója elmondta, hogy az első világháború végén az antant a nemzeti önrendelkezés elvét használta fel eszközként az ellenséges többnemzetiségű birodalmak, az Osztrák-Magyar Monarchia és az Oszmán Birodalom belső megtörésére. A nagyhatalmi alkuk következtében létrejött, az első világháborút lezáró békeszerződések csak újabb feszültségeket szítottak, újabb háborút idéztek elő. Ezen felül eltűntek a nagy európai uralkodódinasztiák, amelynek legitimációs válság és állandó politikai bizonytalanság lett az eredménye.

A következő három előadó, **Andrej Rahten** történész, Szlovénia ausztriai nagykövete, **Karl Vocelka** történész, a Bécsi Egyetem professzora és **Željko Holjevac** a Zágrábi Egyetem történésze előadásaikban végigtekintették Ferenc József és a Habsburgok megítélését az első világháborút követő időszakban szlovén, horvát, illetve osztrák szemszögből.

Gerő András történész, az ELTE és CEU professzora, a Habsburg Történelmi Intézet igazgatója elsődlegesen annak összegzésére törekedett, hogy bemutassa milyen volt Ferenc József megítélése uralkodásától kezdve egészen napjainkig. Míg életében tudományegyetem, híd, pályaudvar, számos köztér és intézmény viselte, ma csak egy keserűvíz őrzi Ferenc József nevét Magyarországon. Előadása zárásaként kiemelte: a rendszerváltoztatás után szabad akarattunkból, demokratikusan úgy döntöttünk, hogy szimbolikusan töröljük Ferenc József alakját a magyar történelemből, miközben az általa kinevezett politikusok, például Tisza István szobrokat kap, és közterületek viselik a nevét. Ferenc József emlékezete elsősorban nem a száz éve meghalt uralkodóról, hanem a közép-európai népekről szól. A nagy kérdés pedig valójában az, hogy „mikor fogunk tudni arányosan, békében élni a múltunkkal”.

Az eseményt **Norbert van Handel**, a Szent György Rend prokurátorának szavai, illetve Hittig Gusztáv pár összefoglaló gondolata zárta le kicsivel 19 óra után. Az eseményről fotók, kép és hanganyag is készült, amit a közalapítvány honlapján teszünk elérhetővé. Az eseményt komoly érdeklődés kísérte (közel 200 fő).

2.7. IV. KÁROLY SZOBORAVATÓ ÜNNEPSÉG

A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány és az Első Világháborús Centenárium Emlékbizottság megbízásából **Juha Richárd** szobrászművész elkészítette az utolsó magyar uralkodó, IV. Károly király (1916-1918) kültéri mellszobrát. A

szobor avatási ünnepsége 2016. november 28-án délelőtt 11 órakor kezdődött az V. kerületi Városháza Parkban. A vendégek gyülekezése előtt a Magyar Honvédség Központi Zenekara először katonadalokat játszott, majd a rendezvény kezdéseként a magyar himnuszt. A rendezvény moderátora **Tallai Gábor**, a Terror Háza Múzeum programigazgatója volt, aki a vendégek és emlékezők köszöntését követően elsőként **Semjén Zsolt** miniszterelnök-helyettes urat kérte ünnepi beszéde megtartására, majd ezt követően **Habsburg György** főherceg emlékezett meg nagyapjáról, IV. Károlyról, és köszönetét fejezte ki a szobor felállításáért.

A beszédekét követően Semjén Zsolt, Habsburg György és **Schmidt Mária**, a Terror Háza Múzeum főigazgatója leplezték le a szobrot.

A szobor leleplezése után **Snell György**, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke, a budapesti Szent István Bazilika plébánosa megáldotta a szobrot.

A moderátor azután felkérte az emlékezőket koszorúik elhelyezésére. A szobor mellé elhelyezték koszorúikat a család részéről **Habsburg György** és **Habsburg Károly** főhercegek, a kormány nevében Semjén Zsolt, az Emlékbizottság nevében Schmidt Mária, a főváros nevében pedig **Nagyné Varga Melinda** fősztályvezető asszony. **Hittig Gusztáv**, a Károly Király Imaliga elnöke és **Holecz Zoltán** helyezte el az Imaliga nevében az emlékezés koszorúját, valamint **Kovács Gergely** posztulátor a Mindszenty Alapítvány nevében. Végül a Szent György Rend nevében Boldizsár Gábor, a Rend magyarországi komturja és Norbert van Handel, a Rend prokurátora helyezte el koszorúját a Rend részéről. A koszorúkat a Centenárium Hagyományörző Honvéd Gyalogdandár tagjai vitték, végül ők maguk is elhelyezték a tisztelet koszorúját.

3.) A RENDSZERVÁLTOZTATÁS 25. ÉVFORDULÓJÁRA EMLÉKEZŐ „KÖZÖS SIKER” ELNEVEZÉSŰ PROGRAMSOROZAT

A rendszerváltoztatás 25. évfordulója alkalmából a Kormány a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítványt bízta meg, az **Áder János**, Magyarország köztársasági elnöke fővédnökségével zajló programsorozat kidolgozásával és megvalósításával. A Közalapítvány az emlékév programjainak tervezésekor elsősorban azokra a fiatalokra összpontosított, akik nem élték át az akkori eseményeket. A Közalapítvány célja a rendszerváltoztatásnak „közös sikerként” történő pozicionálása, továbbá a rendszerváltoztatás történetének megismertetése elsősorban a személyes emlékekkel nem rendelkező fiatal generációk számára. A 2015. június 15-én megnyílt, és 2016. április 30-án bezárt első szabad választásokról szóló időszaki kiállításunkat **6.317** látogató tekintette meg a közel egy év alatt.

A „KÖZÖS SIKER” PROGRAMSOROZAT 2016-BAN MEGVALÓSULT RENDEZVÉNYEI, PROJEKTJEI

- **A POLGÁRI ÁTALAKULÁSÉRT – SZABAD GYÖRGY EMLÉKKONFERENCIA (2015. DECEMBER 4.)**

A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara egész napos emlékkonferenciát szervezett **Szabad György** tiszteletére. Szabad György 1954-től 1994-ig tanított az ELTE Bölcsészettudományi Karán, s nyugdíjazása után is az intézmény professor emeritusa volt. 1990-től 1994-ig a rendszerváltás utáni országgyűlés elnökeként tevékenykedett. A konferencia két részből tevődött össze. A nap első felét Szabad György politikai aktivitásának értékelése adta, a másik felét pedig Szabad tudományos, oktatói, szakmai hatásának kívántuk szentelni.

Schmidt Mária, a Terror Háza Múzeum főigazgatója és **Mezey Barna** az ELTE rektora nyitotta meg az eseményt, illetve köszöntőt mondott **Kövér László**, az Országgyűlés elnöke. A rendezvény meghívott előadói: **Borsi-Kálmán Béla** történész, **Csorba László** történész, **E. Csorba Csilla** történész, művészettörténész, **Erdmann Gyula** levéltáros, történész, **Erdődy Gábor** történész, **Frank Tibor** történész, **Gergely András** történész, **Gerő András** történész, **Jánokiné Újváry Zsuzsanna** történész, **Jeszenszky Géza** történész, volt külügyminiszter, **Kónya Imre** jogász, volt belügyminiszter, **Kovács István** történész, polonista, **Miskolczy Ambrus** történész, **Pajkossy Gábor** történész, **Pálmány Béla** történész, levéltáros, **Ress Imre** történész, **Sárdi Péter** közigazdász, **Soltész István** jogász, az Országgyűlés volt főtítkára. A rendezvény helyszíne az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának Kari Tanácsterme volt.

- **„ÚT A SZABADSÁGHOZ” – FELNŐTTKÉPZÉSI PROGRAM (2016. JANUÁR-MÁJUS)**

A Közös Siker projekt keretében a Közalapítvány munkatársai, **Schmidt Mária** a Terror Háza Múzeum főigazgatója, **Tallai Gábor** Terror Háza Múzeum programigazgatója, **Békés Márton** Terror Háza Múzeum kutatási igazgatója, **Markó György** a Kommunizmuskutató Intézet igazgatója, **Horváth Miklós** a Terror Háza Múzeum vezető történésze, és **Porogi András** a budapesti Toldy Ferenc Gimnázium igazgatója többhónapos felnőttképzésen vettek részt. A 2016. január közepétől május végéig tartó folyamatban összesen ezer, az ország minden részéről érkező pedagógusnak tartottak plenáris előadást (ennek témája a 20. század tágabb történeti összefüggése volt) és további két témában kisebb csoportos foglalkozást (ezek témája a Kádár-rendszer értékelése, valamint a közép- és kelet-európai rendszerváltások összehasonlító elemzése volt). A heti rendszerességgel 70-75, többségében középiskolai (nem csak történelem) tanár számára tartott foglalkozások három helyszínen kerültek megrendezésre: Mezőkövesden, Kecskeméten és Simontornyán.

4.) ISMERETTERJESZTÉS ÉS KAMPÁNY A MAGYAR CIGÁNYSÁGRÓL – AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA MEGBÍZÁSÁBÓL

Az identitás, a felzárkóztatás és az erre vonatkozó tudástartalmak disszeminációjának előmozdítása érdekében rendezvényszervezéssel, kampánnyal és ismeretterjesztő kiadvány létrehozásával bízta meg Közalapítványunkat az Emberi Erőforrások Minisztériuma. A megbízás keretében az alábbi programelemek valósultak meg:

5.) A KOMMUNIZMUSKUTATÓ INTÉZET TEVÉKENYSÉGE

- **MAGYAR KOMMUNISTA VEZETŐK – DIGITÁLIS ADATTÁR**

A Közalapítvány által 2011 óta működtetett **Kommunizmuskutató Intézet** folytatja az állampárti diktatúra többi irányító szervezetére, azok képviselőire vonatkozó adatok összegyűjtését és publikálását. Első lépésként a Kommunizmuskutató Intézet a Totalitárius Diktatúrák Áldozatainak Európai Emléknapja alkalmából változatlan formában tette közzé a *Segédkönyv a politikai bizottság tanulmányozásához* című 1989-es kiadványt, amely a rendszerváltoztatás idején elérhető forrásokra alapozta ismeretanyagát. A Kommunizmuskutató Intézet feladata, hogy jelenünk kutatási eredményeire építve, az 1989 óta elérhető további dokumentumok felhasználásával adjon képet a kommunista hatalom birtokosainak személyéről, életpályájáról. Ennek érdekében havi rendszerességgel, ábécé-sorrendben készíti el és teszi közzé a rendszer működtetőinek aktualizált életrajzát. 2016 során több mint **80 biográfia** készült el, jelentős, a rendszerváltoztatás óta megismerhető tudás tárva az intézmény honlapjának használói elé.

6.) FELHÍVÁSOK

A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány és a XX. Század Intézet négy pályázatot hívott életre, **amelyek 2016-ban is aktuálisak:**

- **A NÁCI MEGSZÁLLÁS POLITIKAI ÉS FAJI ÜLDÖZÖTTEI**

A felhívás keretében a Terror Háza Múzeum várja mindazok jelentkezését, akik hitelt érdemlő adatokkal tudják bizonyítani, hogy hozzátartozójuk, ismerősük a náci megszállás áldozatává vált, vagy kutatásaik eredményeként az áldozatokra vonatkozó adatok birtokába jutottak.

- **BUDAPEST OSTROMÁNAK POLGÁRI ÁLDOZATAI**

A felhívás keretében a Terror Háza Múzeum várja azok jelentkezését, akiknek a hozzátartozójuk, ismerősük az ostrom alatt Budapesten életét veszttette és nyughelyük ismeretlen. A Közalapítvány, akárcsak a náci megszállás áldozataira vonatkozó felhívás esetében, a beérkező adatokat minden esetben tudományos vizsgálat tárgyává teszi.

- **ELSŐ VILÁGHÁBORÚS CSALÁDI EMLÉKEK GYŰJTÉSE**

2014-ben ünnepeltük az első világháború kitörésének századik évfordulóját, melynek alkalmából a XX. Század Intézet felhívást hirdetett. Olyan személyek jelentkezését várják, akinek a nagy háborúval kapcsolatosan bármilyen fotóanyag, képeslap, személyes történet, életút, anekdota, visszaemlékezés vagy éppen napló áll rendelkezésére. A képgyűjtemény, valamint a családtörténeti emlékek összegyűjtésének az a célja, hogy bemutassa az első világháborúnak azt az arcát, amely befolyással volt nemcsak a magyar családok mindennapi életére, de az utókorra is.

- **GULAG ADATGYŰJTÉS**

A Terror Háza Múzeum felhívást tesz közzé azon magyar állampolgárok felkutatására, beszámolóik, esetleg személyes tárgyaik összegyűjtésére, akik civil internáltként, hadifogolyként vagy a szovjet katonai törvényszékek elítélteként járták meg a Szovjetunió kényszermunka-táborait.

- **TOVÁBBI ADATOK GYŰJTÉSE KOMMUNISTA VEZETŐKRŐL**

A Kommunizmuskutató Intézet felhívást tett közzé, amelyben a magyarországi kommunista politikusok adatbázisának teljesebbé tételéhez kér kiegészítő javaslatokat, észrevételeket, kapcsolódó fényképeket.

7.) EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS A NÉMET LICHTBURG ALAPÍTVÁNNYAL

A Közalapítvány 2015 őszén együttműködési megállapodást írt alá a berlini székhelyű Lichtburg Stiftunggal. Az alapítvány igazgatója **Dr. Michael Wolffsohn** professzor, Közalapítványunk nemzetközi testületének tagja. A Lichtburg Alapítvány és a Közalapítvány közös tudományos ülések, szakmai tanácskozások szervezéséről, továbbá egymás kutatóprogramjának kölcsönös támogatásáról egyezett meg – tudáscsere programokon keresztül. Az együttműködés keretében a Lichtburg Stiftung népszerűsíti a magyar művészeti és kulturális értékeket Németországban. Az együttműködés további témái: a magyar és német kultúra sajátosságai, a közös pontok és európai hagyományok; tapasztalatok a vallási és etnikai kihívásokról Németországban és Magyarországon, továbbá számos egyéb olyan társadalomtudományi téma, amelyek megfelelnek a Közalapítvány alapító okiratában foglalt céloknak.

III. A KÖZALAPÍTVÁNY 2016. ÉVI KIADVÁNYAI

1) AZ EGYESÍTÉS KANCELLÁRJA – NÉMETORSZÁG ÉS EURÓPA

A három nyelven – magyarul, németül és angolul – 2016. februárban megjelent kötet a 2015. június 2-án **Helmut Kohl** volt német kancellár tiszteletére rendezett nemzetközi konferencia felszólalóinak beszédeit összesíti. **Helmut Kohl** 2015-ben ünnepelte 85. születésnapját. A tiszteletére rendezett nemzetközi konferenciánkon barátok, pályatársak, történészek méltatták politikai és emberi teljesítményét, vették számba pályájának legfontosabb állomásait. A tanácskozáson **Schmidt Mária** főigazgató asszony és **Frank Spengler**, a KAS budapesti irodája vezetőjének köszöntője mellett olyan magas rangú jelenlegi és volt közjogi méltóságok szólaltak fel, mint **Orbán Viktor** miniszterelnök, **Bernhard Vogel** volt német miniszterelnök és **Wolfgang Schäussel** volt osztrák kancellár. A magyar politikai közéletből jelen volt: **Balog Zoltán**, az emberi erőforrások minisztere, **Martonyi János** volt külügyminiszter, valamint **Horváth István** nyugalmazott bonni nagykövet. A tanácskozás tudományos programjának keretében előadást tartott **Andreas Rödder** német történész professzor, **Baranyi Tamás** történész, valamint **Baczoni Dorottya**, a Terror Háza Múzeum történésze. A magyar kötetet **Schmidt Mária** szerkesztette.

2) PAUL JOHNSON: MODERN KOR – HOGY JOBBAN ÉRTSÜK A XX. SZÁZADOT (HARMADIK KIADÁS)

A nagy érdeklődésre való tekintettel a Közalapítvány 2016-ban harmadszor is megjelentette a brit történész nagyszerű munkáját, amely átfogó képet ad a huszadik századról. A hazánkban is közzismert szerző negyven, korábban megjelent könyvének tapasztalatait sűrítette bele a *Modern korba*. Történelmi, politikai, művelődéstörténelmi, szociológiai és irodalmi művek százainak lenyomata van jelen ebben a kézikönyvként is használható vaskos kötetben. A *Modern Kor* részletesen elemzi a század meghatározó eseményeit, különös tekintettel a totalitárius államok működésére, a bolsevik és a fasiszta típusú államrend kialakulására. **Paul Johnson** nem szűkíti vizsgálódásait Európára: külön elemzést szentel az Egyesült Államok Európa politikájában játszott szerepének, de természetesen az afrikai, vagy az ázsiai változások sem maradnak ki munkájából.

3) A POLGÁRI ÁTALAKULÁSÉRT. EMLÉKKÖTET SZABAD GYÖRGY TISZTELETÉRE

A Közalapítvány és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara 2015. december 4-én **Szabad György** tiszteletére emlékkonferenciát rendezett. Szabad György 40 éven át volt az ELTE BTK iskolateremtő oktatója, 1990-től 1994-ig pedig a rendszerváltoztatás utáni

országgyűlés elnökeként tevékenykedett. Kötetünkben az emlékülésen elhangzott köszöntők és előadások olvashatóak. Köszöntőt mondott **Schmidt Mária** a Terror Háza Múzeum főigazgatója, **Mezey Barna** az ELTE rektora és **Kövér László** az Országgyűlés elnöke. A kötet további 18 tanulmányt közöl, amelyek Szabad György politikai aktivitásának értékelése mellett tudományos, oktatói és szakmai hatását is bemutatják. A kötetet **Gerő András** szerkesztette, és a Közös Siker projekt keretében valósult meg.

4) SCHMIDT MÁRIA: VESZÉLYZÓNÁBAN SZEREPEK, JÁTSZMÁK, ESÉLYEK

Miért uralja Európát a kommunizmus bukása után még negyedszázaddal is olyan politikai gondolkodás, amely nem a valóságos problémáinkkal foglalkozik? Aki ismeri az emberi természetet, az előtt megnyílik a múlt. Aki látja a múltat, könnyebben igazodik el a jelenben, és olykor a jövőt is megsejti. Kevesen vannak, akik elég bátrak ahhoz, hogy elhagyják a semmitmondás biztonságos és pompásan aszfaltozott zsákutcáit. Ilyenkor nem a tévedés kockázata a legfőbb veszélyforrás, hanem az igazmondásé. **Schmidt Mária** hetedik könyve minden szempontból kockázatos kalandra csábítja az olvasót. Világunk ismét olyan veszélyes tereppé vált, ahol annak van csak esélye, aki elég bátor és szabad ahhoz, hogy biztosítókötél nélkül rugaszkodjon neki a helyzet felmérését és elemzését célzó feladatnak: a téves ideológiáktól mentesített valóság bemutatásának. Amikor veszélyzónába kerülünk, csak ez nyithat számunkra kiutat.

5) GERŐ ANDRÁS: FERENC JÓZSEF ÉS A MAGYAROK

A könyv egy viszonyról szól. Arról a kapcsolatról, amely a magyar történelemben ténylegesen a leghosszabb ideig uralkodó ember, Ferenc József és a magyarok között létezett. Minden ilyen hosszú ideig tartó viszony változik. Az uralkodás előtti bimbózó szimpátia idegenséggé változott, majd egyrészt leigázási szándék, másrészt gyűlölet lett belőle. Előbb-utóbb mindkét fél belátta, hogy ahogy ő képzei a kapcsolatot, az úgy nem működik. Kölcsönös engedmények árán törvényesítették a viszonyt. Ekkor se jött létre a szerelem, de egy olyan házasságot láthattunk, ahol mindkét fél tudta, hogy hol a másik tűréshatára, s milyen szabályokat kell betartani ahhoz, hogy a kapcsolat kiszámíthatóan működjék. Ahogy teltek-múltak az évek egyre inkább megszokták egymást a felek, s válásra valójában komolyan már senki se gondolt. A könyvben **Gerő András**, a Habsburg Történelmi Intézet igazgatója, egy teljesen új szemszögből próbálja bemutatni Ferenc József viszonyát a magyarokhoz, amelyet az utókor csak úgy emleget: „*boldog békeidő*”.

6) **BERNHARD VOGEL – GÜNTHER NONNENMACHER: LÉGY BÁTOR, POLGÁR! A POLITIKA ESÉLYEI ZŰRZAVAROS IDŐKBEN**

Az egyik legnépszerűbb német politikus, Bernhard Vogel, volt rheinland-pfalzi és tübingiai tartományi miniszterelnök, a Konrad Adenauer Stiftung tiszteletbeli elnöke és az ország egyik legbefolyásosabb újságírója, Günther Nonnenmacher beszélget egymással egy sokak számára egyre áttekinthetlenebb helyzetben arról, mi is a demokratikus kultúra. Egyre több választó kerül partvonalon kívülre. Mi a demokrácia betegségének az okozója? Egyre nő a politikából való kiábrándultság. Mi ebben a helyzetben a politika és a politikusok feladata, mekkora tér maradt még egyáltalán a cselekvésre? Mi a polgárok feladata? Hogyan lehet megszerezni a hatalmat – és hogyan kellene bánni vele? Európa összenő, de a világ is. Milyen maximák következnek, ha visszatekintünk a háború utáni politikai fejlődésre? A két szerző tükröt tart demokráciánk elé, továbbadják tapasztalataikat, gondolkodásra ösztönöznek, de bátorítanak is. Végeredményben a polgárokon múlik minden, az ő bátorságukon, hogy tájékozódjanak, gondolkodjanak, és közösen alakítsák a jövőjüket. Pontos diagnózisokról és lehetséges jövőképekről olvashatunk ebben a kötetben, mely a Közalapítvány gondozásában jelent meg 2016 szeptemberében.

7) **A SZABADSÁGÉRT ÉS A FÜGGETLENSÉGÉRT**

Schmidt Mária és Tallai Gábor szerkesztésében megjelent ismeretterjesztő kiadvány a Terror Háza Múzeum 2016. február 9-én nyílt utcai kiállítása alapján készült, amely az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából a pesti srácoknak, a forradalom „arcainak” állít emléket. Az 1956-os forradalom és szabadságharc hőse az egész magyar nép volt, a legnagyobb szerepet pedig nemzeti közösségünk legfiatalabb nemzedéke vállalta. Hőstetteiket – rossz ezt még kimondani is – máig nem tanítjuk. Erre is kötelez bennünket a hatvanadik évforduló. Az áldozatokat meg kell siratnunk. A mártíroknak meg kell adnunk a tiszteletet. Csodálat és rajongás azonban a hősöknek jár.” – fogalmazott Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere, az 1956-os Emlékbizottság elnöke a 2016 októberében angol nyelven is megjelent közcélú felhasználásra készült kiadványban.

8) **BEKE KATA: DISZKÓ - KOSSUTH TÉR, 1956. OKTÓBER 25**

Az Emlékév keretében október 25-én rendezett parlamenti ünnepi emlékülés és tudományos konferencia alkalmából három nyelven – magyarul, angolul és lengyelül – jelent meg Beke Kata író, publicista, tanár, országgyűlési képviselő Diszkó 1977 című novellája. Az író saját emlékeit felidézve állít emléket az október 25-i „Véres csütörtöknek”: „A piros-kék-sárga félhomályban ritmusra ingó testek, mostanában diszkót szokás tartani a fiataloknak, nem sortüzet,

most ez divatozik éppen. Most éppen ők táncolnak itt vidáman és ártatlanul, és nem tudva arról, hogy csak véletlen, hogy velük is megtörténhetett volna és meg is történhet még, ne történjen meg! – hogy ugyanolyan értetlen gomolyaggá zsúfolódnak össze, mint akkor mi, némely gomolyagokból csak egy halom meghatározhatatlan valami maradt, és véres csontszilánk hevert a Parlament lépcsőjén, egy hét múlva is.”

9) KERTÉSZ IMRE: AZ ANGOL LOBOGÓ – HANGOSKÖNYV, A SZERZŐ ELŐADÁSÁBAN

Nobel-díjas írónk, Kertész Imre Az angol lobogó című munkájából októberben elsőként jelentettük meg egy hangoskönyvet a szerző előadásában, melyet még 1993-ban rögzített a Magyar Rádió. Az angol lobogó az életmű kiemelkedő darabjaként nem csak a forradalomba torkolló ötvenes évek egyik legszuggesztívebb megidézése, de tanúságtétel is azon értékek mellett, amelyek lehetőséget kínálnak a diktatúrákkal való szembefordulásra. Jelen kiadványunk nem csupán hangoskönyv: az elbeszélés mellett fotókat is közöl, valamint egy kiadatlan interjút a korról és a mű élményhátteréről. Az író régóta szerette volna, ha műve ebben a formában is megjelenne – utolsó hónapjaiban örömmel értesült, hogy kívánsága az 1956-os Emlékév során végre teljesülhet.

10) SCHMIDT MÁRIA: VESZÉLYZÓNÁBAN – SZEREPEK, JÁTSZMÁK, ESÉLYEK

A júniusban megjelent nagy sikernek örvendő kötet német nyelvű fordítása elkészült, hamarosan e-könyv formátumban olvasható.

IV.

A KÖZALAPÍTVÁNY ARCHÍVUMÁNAK TEVÉKENYSÉGE

2016-ban folytatódott az Archívumban elhelyezett hagyatékok rendezése, valamint a darabszintű, kutatók által használható fondjegyzékek írása.

Feldolgozásra került, és részletes, darabszintű, elektronikus levéltári jegyzék készült a következő hagyatékokról:

- a) Knaute Józsefnének az Országos Magyar Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Igazoló Bizottsága tagjaként keletkezett iratai**

Dr. Knaute Józsefné, aki a Független Kisgazdapárt VII. kerületi propaganda osztályát vezette, 1945 tavaszán a párt delegáltjaként került a Zeneművészeti Főiskola Igazoló Bizottságába. A hagyatékot **Dr. Jákó János** belgyógyász professzor adományozta a XX. Század Intézet archívumának.

b) Lehoczky András battonyai főjegyző hátrahagyott iratai

Az 1957 márciusában internált **Lehoczky András** battonyai főjegyző iratait **Mezei László** adta át a XX. Század Intézet archívumának.

c) Túri Istvánné Cseh Viktória hátrahagyott iratai

Túri Istvánné, Cseh Viktória férje **Túri István** kubikos kísérőjeként került a Magyarországi Földmunkások Országos Szövetsége csongrádi szervezetébe, és 1919-ben a Magyarországi Szociáldemokrata Párt tagja lett. Hagyatékának értékes részét képezi a **Kéthly Annával** folytatott levelezés. Az iratokat **Dr. Pásztor Emil** nyugalmazott főiskolai tanár letétként adta át a XX. Század Intézet archívuma számára.

d) Dr. Selmeczy István hátrahagyott iratai

Dr. Selmeczy István ügyvéd a Tanácsköztársaság idején a Csongrádi Forradalmi Törvényszék vádbiztosa, harcolt a Vörös Hadseregben, emiatt 5 évi börtönre ítélték. Szabadulása után Csehszlovákiába emigrált, ahol földműves szövetkezetet szervezett és vezetett. A háború idején részt vett az ellenállásban, majd 1947-ben a lakosságcsere keretében Budapestre költözött, és a Népbírószágok Országos Tanácsa bírójaként működött. Iratait **Dr. Pásztor Emil** nyugalmazott főiskolai tanár adta át a XX. Század Intézet archívumának

e) Dr. Kiss Ferenc hátrahagyott iratai

Kiss Ferenc újságíró, az *Az Est* londoni tudósítója, egy ideig **Lord Rothermere** személyi titkára, a háború idején Londonban a *Daily Mail* újságírója. 1945-ben visszatért Magyarországra. 1948-ban hűtlenség vádjával letartóztatták, majd az FM per keretében először életfogytiglani, majd 15 évi börtönbüntetésre ítélték. 1956-ban szabadult, a forradalom bukása után Egyesült Államokba távozott. Az iratokat özvegye **Boróczky Ilona** adta át a XX. Század Intézet archívumának.

f) Halka Klára hátrahagyott iratai

Halka Klárát a Budapesti Népügyészség 1947-ben a **Magyar László** és nyolc társa elleni perben nyilas röpiratok terjesztése vádjával egy évi börtönbüntetésre ítélte. Az iratokat **Dömötör József** adta át.

g) Busch János hátrahagyott iratai

Busch János iratait - aki 1945-től 1966-ig a budapesti amerikai követség gépkocsivezetőjeként dolgozott - fia adta át az Intézet archívumának.

h) Bán Éva hagyatéka

A fiatalon elhunyt történész, aki 1989-től volt a Közgazdaságtudományi Egyetem Nemzetközi Kapcsolatok Tanszékének oktatója, a portugál-magyar kapcsolatok kutatójaként elsősorban a budapesti portugál követség 1944-es zsidómentő tevékenységét, valamint **Oliveira Salazar** menekültügyi politikáját vizsgálta. A hagyaték rendezése és a darabszintű jegyzék készítése jelenleg is folyik.

i) Sebes István hagyatéka

Sebes Istvánt 1956. április 19-én nevezték ki külügyminiszter-helyettesé. 1959. augusztus 16-ától Magyarország bécsi követe, 1964. december 16-ától 1966 decemberében bekövetkezett haláláig nagykövete volt. Hagyatéka 2005-ben letétként került a Közalapítványhoz.

j) 1956-os visszaemlékezések kéziratjai

Az 1956-os visszaemlékezéseket tartalmazó anonim kéziratokat 2016. május 20-án vásárolta meg a Közalapítvány.

k) Abod László hagyatéka

Abod László 1946 és 1948 között a Magyar Kollégiumi Egyesület főtitkára, a NÉKOSZ alelnöke, majd 1950-ig a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium munkatársa volt. A forradalom alatt az óbudai 2. Számú Épületelemgyárban a Munkástanács elnökévé választották, majd a gyár igazgatója és a Nagy-budapesti Központi Munkástanács tagja lett, ahol a 3. kerületet képviselte. 1958-ban 8 év szabadságvesztésre ítélték, 1961-ben szabadult. 1985-ös nyugdíjazásáig a Kőbányai Porcelángyárban segédmunkás, fordító, majd középvezető. 1986-tól életinterjúkat készített az Oral History Archívum számára. A Történelmi Igazságtétel Bizottsága tagjaként részt vett Nagy Imre és mártírtársai újratemetésének szervezésében.

l) A Szilbereisz család hagyatéka

A hagyaték a Szilbereisz család életútjának dokumentumait foglalja magába. A háborút, majd a szovjet hadifogságot megjárta, és 1956-os tevékenységéért bebörtönzött apa, a katolikus vallását, és egyházi elkötelezettségét a Rákosi időkben is nyíltan vállaló anya, valamint a származása, valamint családi háttere következtében tanulmányai idején ún. „X” kategóriába sorolt gyermek

iratai, egy a kitelepítést ugyan elkerülő, de hosszú évekre megbélyegzett család személyes történelmének mikrotörténeti vizsgálatára ad lehetőséget. A Szilbereisz család hagyatékot Szilbereisz Erzsébet 2016. június 2-án adományozási szerződéssel adta át a Közalapítványnak.

m) A Don Bosco Szalézi Társasága iratanyagai

Magyarországon 1913-ban Péliföldszentkereszten, az egykori hercegprímási birtokon telepedtek meg a szaléziak, akik Szent Istvánról elnevezett Magyar Tartományukat 1929-ben alapították. Mivel fő tevékenységi körük a veszélyeztetett, családaltalan, utcán kallódó fiatalok oktatása és nevelése volt, elsősorban iskolákat, diákotthonokat, és fiú-nevelőintézeteket működtettek. 1948 nyarán a kommunista diktatúra államosította oktatási intézményeiket, és 1950 őszén, a szerzetesrendek feloszlásakor közösségeik is teljesen szétszóródtak. A Közalapítvány birtokában lévő iratanyag minden bizonnyal a Don Bosco Szalézi Társasága tartományi archívumának felszámolásakor került magánkézbe, és 2006 januárjában adományozási szerződéssel került az Archívumba.

n) Floszmann Győző irathagyatéka

Floszmann Győző MÁV tisztviselőt "demokráciaellenes" magatartása miatt 1949-ben internálták. 1950-es szabadrólra helyezését követően rendőri felügyelet alá került. A folyamatos rendőri felügyelet ellenére több társával együtt ellenállási mozgalmat szervezett, röplapokat terjesztett, és elkészítette egy lehetséges fegyveres felkelés terveit. 1952 februárjában letartóztatták, és még az év áprilisában halálra ítélték. 1953-ban kegyelmet kapott, ítéletét életfogytiglani szabadságvesztésre változtatták. 1954 februárjában Várpalota Cseri aknába került, ahonnan egy hónap múlva sikerült megszöknie, majd a határ aknazárán keresztül Ausztriába menekült.

o) Belügyminiszteri belső normák gyűjteménye

A kommunista rezsim idején a belügyminiszteri belső normák az általánosságok szintjén mozgó keretjogszabályok valóságos belső tartalmát megadó nem nyilvános rendelkezések voltak, melyek a BM politikai, bűnügyi és rendészeti szerveinél alkalmazott titkosszolgálati eszközök és módszerek szabályait rögzítették. Az elsősorban a Belügyminisztérium által kiadott, ún. belügyminiszteri belső normákat tartalmazó nyomtatvány-gyűjteményt Török Ferenc a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányság volt dolgozója ajándékozta a Közalapítványnak.

p) Budapest Főváros Elektromos Művei

Budapest Főváros Elektromos Művei és jogelődje, a Budapestvidéki Villamossági Részvénytársaság iratanyagait Doktor Jenő adta át a Közalapítványnak. Doktor Jenő, aki szerzőtársaival 1993-ban jelentette meg, a 100 éves az Elektromos Művek, 1893-1993 című

kötetet, minden bizonnyal e munkához gyűjtötte össze, a nagyrészt a vállalat Személyzeti Osztályának irattárából származó dokumentumokat.

q) Könyvtár

Az Intézeti Könyvtár folyamatosan bővül, a beérkező könyvek katalogizálása mellett befejeződött a teljes könyvtári állomány revíziója is.

V.

**A KÖZALAPÍTVÁNY INGATLANJAINAK MŰSZAKI ÁLLAPOTA – AZ
ÜZEMELTETÉSI CSOPORT TEVÉKENYSÉGE**

A Terror Háza Múzeum üzemelését biztosító géppark több mint 13 éves, így a múzeum teljes körű gépészeti, és informatikai megújítása elkerülhetetlen. A szellőzés-hűtés-fűtés korszerűsítés gépészeti koncepciója és a javasolt ütemes megvalósítás költségbecslése ebben az évben elkészült. A javasolt variációk költséghatékonyabb, olcsóbb üzemeltetést fognak lehetővé tenni. A belsőépítészeti kialakítás ütemes felújítása megkezdődött. Az épület külső és belső homlokzatának teljes felújítása szükséges. Ennek első lépéseként a felső sérült, korrodált vízszigeteléseket május folyamán felújítottuk, az utcai homlokzatok felső párkányát veszélytelenítettük.